

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

TKALCOVSKÉ PRÁCE

(vytvořený podle RVP Textilní a oděvní výroba
se zaměřením na textilní výrobu)

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ ŠKOLA BŘEZEJC, SVINY 13
SVINY 13
594 01 VELKÉ MEZIŘÍČÍ**

**NÁZEV OBORU VZDĚLÁVÁNÍ: Textilní a oděvní výroba
KÓD: 31-57-E/01**

Obsah:

1. Úvodní identifikační údaje	3
2. Profil absolventa	4
2.1. Odborné kompetence	4
2.2. Klíčové kompetence	5
2.3. Dosažený stupeň vzdělání	6
3. Charakteristika ŠVP	7
4. Učební plán	13
5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	15
6. Učební osnovy	16
6.1. Český jazyk	16
6.2. Občanská výchova	23
6.3. Matematika	32
6.4. Společenská výchova	39
6.5. Tělesná výchova	50
6.6. Práce s počítačem	58
Informační a komunikační technologie	
6.7. Textilní materiály	69
6.8. Technologie	77
6.9. Ruční a strojové šití	85
6.10. Vazby a rozborů tkanin	94
6.11. Odborný výcvik	100
7. Organizační, personální a materiální podmínky	107
8. Spolupráce se sociálními partnery	109

1. Úvodní identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:	Tkalcovské práce
Kód a název oboru vzdělání:	31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba
Číslo jednací:	br120/2025
Délka a forma vzdělávání:	- 2 roky s možností prodloužení délky středního odborného vzdělávání pro jednotlivé žáky se zdravotním postižením ve výjimečných případech až o 2 roky; - denní forma
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Certifikace:	výuční list
Datum platnosti:	od 1. 9. 2025

Škola

Název školy:	Základní a Střední škola Brezejc, Sviny 13
Adresa školy:	Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí
Ředitelka školy:	Mgr. Vladana Dvořáková

Kontakty pro komunikaci se školou:

- telefon: 566 521 516, 773 378 610
- e-mail: skola.brezejc@seznam.cz
- www. stránky: www.skoly-brezejc.cz

Zřizovatel

Název a adresa: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Projednáno Školskou radou dne: 6. 10. 2025

2. Profil absolventa

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Uplatnění absolventa

Absolvent učebního oboru Tkalcovské práce se uplatní zejména:

- ve výrobě ručně tkaných a jiných textilních výrobků v tkalcovských dílnách nebo v chráněných dílnách
- při domácí výrobě tkanin

Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a učebním předpokladům následující kompetence. Tyto navazují na klíčové kompetence osvojené na základní škole.

2.1. Odborné kompetence absolventa

Absolvent je připraven:

- rozlišovat textilní materiály a technologie ručního tkaní
- mít základní přehled o používaných strojích a zařízeních při tkalcovské výrobě
- používat základy tkalcovských a předtkalcovských technik včetně příprav a dokončovacích prací (v přípravě pro zhotovování tkanin na ručních tkalcovských stavech a zhotovování drobných tkaných výrobků)
- ovládat obsluhu ručních tkalcovských stavů
- snovat a navazovat osnovu na tkalcovském stavu, rámu apod.
- tkát různými tkalcovskými technikami, používat základní vazby tkanin
- provádět dokončovací práce – šít na šicím stroji nebo ručně, kompletovat výrobky, žehlit je apod.
- volit a používat vhodné pracovní prostředky
- vykonávat jednoduché práce dle návodů a pod vedením
- dodržovat kvalitu práce – nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce a její ohodnocení
- při plánování určité činnosti vypočítat předpokládané náklady
- efektivně hospodařit s finančními prostředky
- organizovat si účelně práci a na pracovišti udržovat pořádek a čistotu
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci
- být vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci (úraz, náhlá nemoc)
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uplatňování nároků na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároků vzniklých úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)

2.2. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Absolvent je připraven:

- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných
- vytvořit si vhodný studijní režim a podmínky
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků učení od jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

Absolvent je připraven:

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému buď samostatně nebo s vedením jiných lidí, navrhnout způsob řešení
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Kompetence komunikativní

Absolvent je připraven:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání (např. při jednání na úřadech, zaměstnavatelem apod.)
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuze
- zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, pracovní i jiné písemnosti (žádosti, strukturovaný životopis, formuláře aj.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

Absolvent je připraven:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu a kritiku
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci
- být finančně gramotný

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolvent je připraven:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostit se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolvent je připraven:

- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků

Matematické kompetence

Absolvent je připraven:

- správně používat a převádět běžné jednotky
- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- provádět reálný odhad výsledků řešení dané úlohy
- rozpoznat základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích

Digitální kompetence

Absolvent je připraven:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

2.3. Dosažený stupeň vzdělání

Způsob ukončení vzdělávání:

závěrečná zkouška (ZZ)

Potvrzení dosaženého vzdělání:

vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list

Stupeň dosaženého vzdělání:

střední vzdělání s výučním listem

Ukončování vzdělávání probíhá dle platné legislativy. Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou.

Dokladem o dosaženém stupni vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Cílem daného vzdělávacího programu je, aby obsah přípravy žáků tvořil soubor vědomostí, znalostí a praktických dovedností s ohledem na požadavky odborné přípravy pro budoucí povolání.

Žáci se připravují na jednoduché práce při výrobě ručně tkaných výrobků – s použitím ručních tkalcovských stavů.

Jsou vychováni a vzděláváni tak, aby:

- získali kladný vztah k práci
- mohli pracovat v tkalcovských nebo chráněných dílnách – výroba ručně tkaných a jiných textilních výrobků
- vytvořili si efektivní náplň volného času – domácí výroba tkanin

Nezbytné podmínky pro přijetí ke vzdělávání

- řádně vyplněná přihláška včetně potvrzení o zdravotní způsobilosti pro zvolený obor odevzdaná do 15. března daného roku
- doporučení školského poradenského zařízení (PPP, SPC)
- závěrečné vysvědčení osvědčující ukončení povinné školní docházky předloží uchazeč po jeho vydání, nejpozději první den školního roku, kdy nastoupí do učebního oboru

Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Ukončování vzdělávání probíhá dle platné legislativy a Jednotného zadání závěrečných zkoušek. Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Závěrečná zkouška se skládá z písemné zkoušky z odborných předmětů, z praktické zkoušky z Odborného výcviku a ze zkoušky ústní.

Písemná zkouška - ředitel školy stanoví pro písemnou zkoušku nejméně tři témata, z nichž si žák jedno téma zvolí. Písemná zkouška trvá nejvýše 240 minut.

Praktická zkouška – trvá 2 dny po 7 hodinách, tj. celkem 14 hodin. Pokud je stanoveno více než jedno téma, žák si jedno téma vylosuje.

Ústní zkouška – obsahuje celkem 30 témat: odborné otázky a otázky ze světa práce. Žák si jedno téma vylosuje.

Dokladem o dosaženém stupni vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

Metody a formy výuky

Metody a postupy ve výuce, i metody následného prověřování výsledků jsou voleny tak, aby především zohledňovaly různé formy a stupně postižení našich žáků. Vzdělávání proto probíhá ve spolupráci se SPC při naší škole a výchovným poradcem. V celém vzdělávacím procesu uplatňujeme individuální přístup speciálního pedagoga k žákům, jenž respektuje jejich postižení a potřeby a snaží se o co největší kompenzaci.

Metody a formy výuky jsou voleny s ohledem na obsah konkrétního učiva a výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Konkretizace nejčastěji používaných je podrobněji uvedena v charakteristice jednotlivých předmětů.

Rozvíjení klíčových a odborných kompetencí

Cílem vzdělávání je vybavit žáka kompetencemi nezbytnými pro profesní uplatnění a běžný život.

Klíčové kompetence (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění, matematické kompetence, digitální kompetence) umožňují zvládat obecné nároky pracovního uplatnění i osobního života. Prolínají se v různé míře všeobecným i odborným obsahem vzdělávání a přínos jednotlivých předmětů k jejich rozvíjení je uveden pro každý vyučovaný předmět zvlášť. Rozvíjení klíčových kompetencí je záležitostí celého pedagogického kolektivu.

Odborné kompetence představují základ potřebný pro získání odborné kvalifikace. Tyto kompetence jsou utvářeny a posilovány ve výuce odborných a částečně také všeobecně vzdělávacích předmětů. Dosažené odborné kompetence žáků jsou přehledně uvedeny u jednotlivých odborných předmětů.

Způsoby začlenění průřezových témat do výuky

Způsob začlenění průřezových témat je konkretizován v rámci učebních plánů jednotlivých vyučovacích předmětů. Je realizován jednak přímým začleněním tématu do vzdělávacího obsahu předmětu nebo je obsahem dalších aktivit školy, jako jsou sportovní aktivity, besedy, přednášky, výchovné pořady, exkurze, společenské a kulturně výchovné akce (návštěva divadelního nebo filmového představení, koncertů, ...), soutěže, akce třídních kolektivů atd. Tyto aktivity jsou uvedeny v ročním plánu práce školy.

Další formou realizace začlenění průřezových témat je simulace reálných činností, zapojení žáků do kontaktů s jinými školami v rámci naplňování zásad Zdravé školy.

Pravidla pro hodnocení žáků

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci žáků na naší škole

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. čemu se naučil, co zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak má postupovat dále.

Podrobně zpracovaná Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků na naší škole jsou součástí Školního řádu.

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

- otevřenost k žákům i rodičům, stanovit (v některých případech i po domluvě s žáky) jasná kritéria pro hodnocení
- možnost žáků účastnit se na hodnotícím procesu
- osobnostní přístup při hodnocení žáka – hodnotíme individuální pokrok žáka, nesrovnáváme ho s ostatními
- celkovou klasifikaci doplňuje v obou ročnících osobní dopis třídního učitele, kde jsou popsány konkrétní úspěchy a pokroky žáka i zhodnoceny méně úspěšné výsledky
- zohlednění individuálních předpokladů žáků – v odůvodněných případech jsou jednotlivým žákům vypracovávány individuální vzdělávací programy (ve spolupráci s SPC), které respektují jejich schopnosti a dovednosti a v optimální míře je rozvíjejí. Žáci s IVP jsou v předmětech, pro něž byl IVP vytvořen, klasifikováni na vysvědčení známkou, která je doplněna širším slovním hodnocením. Žákům, kteří se vzdělávají dle vytvořeného IVP, může být vzdělávání z tohoto důvodu prodlouženo o jeden až dva roky (podle zákona č. 561/2004 Sb., § 16 odst. 6). Pokud si ani za období prodloužení neosvojí základní požadované vědomosti a dovednosti, nemohou absolvovat závěrečné zkoušky – tudíž nezískávají výuční list, pouze závěrečné vysvědčení.

Kritéria hodnocení teoretického vyučování

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných pojmů, termínů, zákonitostí, postupů řešení)
- hloubka porozumění (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, dokládání příklady)
- kvalita práce s informacemi (práce s různými informačními zdroji; vyhledávání, porovnávání, třídění – dle předem daných a vysvětlených kritérií, prezentace)
- produktivita (plnění úkolů, včasnost, formální úroveň písemností a produktů s ohledem na individuální možnosti žáka, srozumitelnost vyjadřování)
- užívání získaných znalostí, dovedností, postojů (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, práce v projektech, míra zapojení do skupinové práce)

Kritéria hodnocení odborného výcviku

- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- vztah k práci a k pracovnímu kolektivu
- aktivita a samostatnost při práci
- bohatost nápadů – vytvoření co největšího množství přijatelných řešení podle určitého zadání
- originalita – vytvoření neobvyklého, netradičního návrhu výrobku
- propracování – důslednost, dokončení námětu, dotažení do detailů, úplnost řešení

Základní pravidla pro použití sebehodnocení žáků

- žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tím je vedeme k dosahování dobrých výsledků.
- k sebehodnocení písemných prací přistupujeme teprve tehdy, když je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo zvládá.
- žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů jednoduchou písemnou formou zaznamenávali, co už dobře zvládají. Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků učitelé přistupují k individuálnímu řešení jejich problémů.
- žákům důvěřujeme a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již žáci zvládli.
- měsíční přehledy činností žáků – obsahují stručný výčet učiva daného měsíce s komentářem učitele a místo pro vyjádření žáka
- žakovská portfolia – žáci si po dohodě s vyučujícími zařazují různé materiály tak, aby tyto dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, jeho individuální pokrok. Různé práce jsou zařazovány výhradně se souhlasem žáka (nejsou do něj vkládány žakovy nezdary), což přispívá k udržení jeho vnitřní motivace.

Formy ověřování klíčových kompetencí

- soustavné diagnostické pozorování žáků
- sebehodnocení žáků (měsíční přehledy činností žáků, portfolia)
- komunikační dovednosti v různých situacích
- písemné práce – samostatné návrhy na výrobky, testy, myšlenkové mapy, záznamy v sešitech, úprava písemného projevu
- projektové dny
- samostatné, případně skupinové zpracování prací k danému tématu s využitím různých informačních zdrojů

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

- ŠVP je zpracován pouze pro žáky se zdravotním postižením vyžadujícími speciální péči. Speciální potřeby těchto žáků jsou zohledněny a prolínají celým ŠVP.
- volba podpůrných opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z doporučení SPC, případně PPP
- žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mohou v obecné rovině využívat při výuce zohlednění, individuálního vzdělávacího plánu (ten je vypracováván ve vzájemné součinnosti školy, zákonného zástupce žáka, příp. zletilého žáka a SPC), kompenzačních a didaktických pomůcek
- žákům, kteří přicházejí do školy ze sociálně znevýhodněného prostředí, je věnována zvýšená pozornost zejména ze strany třídního učitele, výchovného poradce a školního metodika prevence
- speciální vzdělávací potřeby se zohledňují nejenom v průběhu vzdělávání, ale i při ukončování vzdělávání, tzn. při závěrečných zkouškách. Postupuje se v souladu s doporučením poradenského zařízení
- žáky mimořádně nadané nevzděláváme

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

Bezpečnost práce a ochrana zdraví žáků při vzdělávací činnosti vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění.

Prostory určené pro výuku, včetně technického zázemí splňují požadavky vyhlášky č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých v platném znění.

Zabezpečení výše uvedených podmínek:

- veškerá technická zařízení procházejí pravidelnou údržbou, technickými kontrolami a předepsanými revizemi, jsou náležitě označena v souladu s příslušnými normami
- počty hodin v učebním plánu ŠVP a podle nich vytvořený rozvrh hodin je sestavován s ohledem na fyziologické a psychické potřeby žáků a v souladu s příslušnou legislativou.
- na začátku školního roku třídní učitel prokazatelně seznámí všechny žáky své třídy se Školním řádem a Provozním řádem školy, s všeobecnými pravidly k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZ) a požární ochrany podle dané osnovy školení
- další všeobecná poučení o BOZ provede třídní učitel vždy před prázdninami a ředitelským volnem a dále podle potřeby provede doplnění poučení žáků při každé změně podmínek v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví
- před konáním akce mimo školu vedoucí akce prokazatelně seznámí žáky podle dané osnovy se zásadami bezpečného chování při mimoškolní akci
- odborně zaměřené poučení žáků k zajištění BOZP provádí především vyučující odborného výcviku a tělesné výchovy, a to na začátku školního roku a následně vždy podle potřeby
- žáky prokazatelně daný vyučující seznámí s řádem odborných učeben
- v odborném výcviku jsou žákům přidělovány osobní ochranné prostředky. Tyto prostředky jsou vydávány dle Provozního řádu školy
- registrovány a evidovány jsou veškeré školní úrazy i jejich odškodňování, je vedena statistika školní úrazovosti

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Dané vzdělávání na naší škole zaměřujeme zejména na oblasti: Ohrožení sociálně patologickými jevy a Odlišná sociálně kulturní prostředí

- ochrana žáků proti šikanování a dalším nežádoucím jevům je součástí Minimálního preventivního programu (dále jen MPP), který vychází ze Školní preventivní strategie. Na jeho tvorbě se na naší škole podílí školní metodik prevence a výchovný poradce, jeho realizaci zajišťují všichni pedagogičtí pracovníci školy.
- ve školním řádu jsou jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení
- primární prevence rizikového chování probíhá v rámci mezipředmětových vztahů především v předmětech občanská a tělesná výchova
- dalšími aktivitami uskutečňovanými v rámci prevence rizikového chování krátkodobé projekty, sportovní a jiné akce zaměřené na danou problematiku
- seznamování s různým sociálně kulturním prostředím (kulturní zvyklosti, tradice, náboženství, ...) zejména v rámci předmětů Český jazyk a literatura, Občanská výchova, Společenská výchova
- překonávání případných jazykových bariér – individuální logopedická péče (spolupráce s SPC při naší škole)
- u žáků, kteří jsou v pěstounské péči, spolupracujeme s odbory sociální péče v místě bydliště žáků

Vytváření prostředí a podmínek podporujících zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století

Dané podmínky zabezpečujeme realizací programu „**Škola podporující zdraví**“ – členství od roku 2006. Naplňování programu je blíže konkretizováno v prováděcích plánech Zdravé školy, které jsou každoročně vytvářeny na podkladě Rámcového čtyřletého programu.

Kromě tradičního obsahu vzdělávání se tedy škola zaměřuje na výchovu ke zdravému životnímu stylu a ochranu životního prostředí.

V celém výchovně – vzdělávacím procesu dbáme na:

- pohodu prostředí
- zdravé učení
- otevřené partnerství

4. Učební plán

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Zkratka pro předmět	Ročník		Celkem předměty	Z toho DČD
			1.	2.		
Jazykové vzdělávání a komunikace (1)	Český jazyk a literatura	Čj	0,5+1,5	0,5+1,5	4	3
Občanský vzdělávací základ (2)	Občanská výchova	Ov	1	1	2	-
Matematické vzdělávání (2)	Matematika	M	1+1	1+1	4	2
Estetické vzdělávání (1)	Společenská výchova	SpV	0,5+0,5	0,5+0,5	2	1
Vzdělávání pro zdraví (2)	Tělesná výchova	Tv	1+2	1+2	6	4
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích (2)	Práce s počítačem	Poč	0+1	0+1	4 (2+2)	2
	Informační a komunikační technologie	ICT	1	1		
Textilní materiály a textilie (4)	Textilní materiály *	TM	1	1	4 (2+2)	-
	Vazby a rozborů tkanin	VRT	1	1		
Textilní výroba (28)	Technologie *	TECH	0,5+1,5	0,5+1,5	40 (4+4+30)	10
	Ruční a strojové šití	RSŠ	0,5+1,5	0,5+1,5		
	Odborný výcvik *	OdV	13+2	13+2		
Celková povinná časová dotace			32	32	64	-
Z toho disponibilní časová dotace			11	11	-	22

Poznámky k učebnímu plánu

1. Ze vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání byla vyčleněna témata z literární výchovy a integrována do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace. Vzhledem k tomu byly danému předmětu přiděleny celkem 3 hodiny z DČD.
2. Matematika – je posílena o 1 hodinu z DČD z důvodu návaznosti na praktické vyučování. Budou prováděny kapacitní výpočty pro tkaní textilií, rozpočty osnovních nití a stříhové přípravy.
3. Společenská výchova – předmětu byla přidělena 1 hodina z DČD z důvodu potřeby rozvíjení kultivované komunikace a upevňování užívání pravidel společenského chování v běžných situacích.
4. Ve vzdělávací oblasti Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích byla přidána jedna hodina z disponibilní dotace v každém ročníku na předmět Práce s počítačem
5. Ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví byl vytvořen předmět Tělesná výchova, který v sobě integruje i témata: Péče o zdraví, Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí, První pomoc a Teoretické poznatky z tělesné výchovy. Z důvodu zařazení poměrně obsáhlých teoretických témat byl předmět dotován celkem 4 hodinami z DČD.
6. Vzdělávací oblast odborné vzdělávání byla posílena celkem 10 hodinami z DČD z důvodu potřeby delšího časového úseku pro upevňování nabytých znalostí a dovedností u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
7. Předměty, z nichž žáci skládají závěrečné zkoušky jsou označeny symbolem *.
8. Všechny předměty uvedené v učebním plánu jsou povinné.

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	33
Časová rezerva (opakování, výlety, exkurze)	6	5
Závěrečné zkoušky	-	2
Celkem týdnů	40	40

5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Škola	Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13			
Kód a název RVP	31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba			
Název ŠVP	Tkalcovské práce			
RVP		ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet týdenních vyuč. hodin celkem	Vyučovací předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin celkem	Využití disponibilních dotací
Jazykové vzdělávání a komunikace	1	Český jazyk a literatura	4	3
Občanský vzdělávací základ	2	Občanská výchova	2	-
Matematické vzdělávání	2	Matematika	4	2
Estetické vzdělávání	1	Společenská výchova	2	1
		Český jazyk a literatura	0	-
Vzdělávání pro zdraví	2	Tělesná výchova	6	4
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	2	Práce s počítačem	4	2
		Informační a komunikační technologie		
Textilní materiály a textilie	4	Textilní materiály	2	-
		Vazby a rozbory tkanin	2	-
Textilní výroba	28	Technologie	4	3
		Ruční a strojové šití	4	3
		Odborný výcvik	30	4
Celková povinná časová dotace			64	-
Z toho disponibilní časová dotace			-	22

Poznámky:

Ze vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání byla vyčleněna témata z literární výchovy a integrována do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace. Daný předmět byl i z tohoto důvodu dotován celkem 3 hodinami z DČD – uvedeno u vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání. Předmět Český jazyk a literatura u vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání uvádíme tedy jen proto, aby bylo patrné, že odtud čerpáme některá témata, ale hodinová dotace se zde neuvádí.

6. Učební osnovy

6.1. Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 160 hodin

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je vést žáka k srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka (i nespisovného – např. při reprodukci textu netrváme na spisovném vyjadřování, snažíme se o bezprostřednost), rozvíjet zájem o literaturu a vytvářet dostatečnou slovní zásobu. Rozvíjíme schopnost žáka vnímat různá sdělení, rozumět jim a adekvátně na ně reagovat. Získáváním komunikačních dovedností posilujeme sebedůvěru žáka sdělovat své názory i kultivovaný mluvní projev v běžných situacích. Znalosti a dovednosti, které si žáci v rámci Českého jazyka osvojují (zvláště čtenářské), umožňují získávání poznatků ve všech dalších vzdělávacích oborech.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Českého jazyka a literatury směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali nabytých komunikačních dovedností v běžném životě
- získali pozitivní postoj k literatuře jako zdroji poučení a poznání
- vytvořili si vlastní potřebu dalšího vzdělávání prostřednictvím četby

Charakteristika obsahu učiva

Vzdělávání je zaměřeno na prohlubování dovedností získaných v základním vzdělávání, přičemž tyto jsou směřovány k využívání v praktickém životě.

Učební osnova předmětu je rozpracována v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně v obou ročnících, přičemž 1 hodina je v obou případech čerpána z disponibilní dotace.

Důraz při výuce klademe především na: rozvíjení komunikačních dovedností v ústním i písemném projevu, upevnění čtenářských dovedností, aplikaci gramatických jevů do běžného písemného vyjadřování.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu doplněná názornými příklady. U adekvátních témat tématického celku komunikační a slohové výchovy následují simulační cvičení – metody hraní rolí dle zadání. Pro zvýšení motivace zařazujeme k adekvátním tématům prvky dramatické výchovy.

U gramatických jevů následuje důkladné procvičování – většinou společná práce s kontrolou učitele, samostatná práce se vzájemnou kontrolou žáků s přibližně stejnými schopnostmi (zde využíváme také vzájemného učení žáků – nejčastěji ve dvojicích).

Individuální vzdělávací potřeby žáků jsou v daném předmětu často zohledněny formou IVP.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků v daném předmětu spočívá zejména v rozboru výkonu žáka a známkování samostatných prací i práce ve skupině.

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- komunikační dovednosti
- čtenářské dovednosti – porozumění textu, získávání informací z textu
- aktivitu žáků v hodinách a při plnění zadaných úkolů
- užívání získaných znalostí a dovedností (využívání gramatických jevů v běžném písemném projevu)

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **komunikativních** (zařazovat mluvní cvičení a rozvíjet tak slovní zásobu a mluvní pohotovost žáka; dodržovat pravidla slušnosti při vzájemné komunikaci, užívat neverbálních komunikačních prostředků při dramatizaci adekvátních témat, netrvat vždy na spisovném vyjadřování, snažit se o uvolnění a bezprostřednost - např. při reprodukci textů)
- **k učení** (klást v učivu přiměřené nároky – dobré zvládnutí základního učiva v takovém časovém prostoru, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků; používat různých přehledů, grafických znázornění, mnemotechnických pomůcek při nácviu gramatických jevů a umožnit tak žákům konkretizovat abstraktní učivo; vést čtenářské sešity – formou odpovědí na otázky nebo výtvarným ztvárněním obsahu ověřujeme samostatnou práci žáků s textem a porozumění čtenému)
- **k řešení problémů** (osvojovat si na modelových cvičeních algoritmy řešení daných problémů – zvláště při mluvních cvičeních a využívat je v reálných situacích; vyhodnocovat získané informace z textu a pracovat s nimi)
- **personálních a sociálních** (využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí – při skupinové práci; učit se na základě zprostředkovaných zkušeností – nejčastěji prostřednictvím příkladů z literatury)
- **občanských a kulturního povědomí** (účastí na kulturních a společenských akcích zapojovat žáky do kulturního dění a společenského života školy; seznamovat žáky se způsobem života různých etnik a pěstovat toleranci k jejich odlišnostem – prostřednictvím četby, návštěvami divadelních a filmových představení; dbát na slušnou mluvu a chování na veřejnosti i ve škole)
- **digitálních** (podpora žáků v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich zpracování podle požadovaného algoritmu; posuzování důvěryhodnosti digitálních informací – ověřování z více zdrojů; ukládání a organizování své práce na počítači i v cloudu (fotky Google, Onedrive, ...), aby se k nim mohli snadno vrátit později; volba vhodných technologií s ohledem na zvolený formát sdělení – SMS, e-mail, chat; důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického jednání; vyhledávání obrázků, které nepodléhají autorským právům)
- **odborných** (využívat čtenářských dovedností při získávání odborných informací z textu)

Předmět Český jazyk a literatura napomáhá aplikaci průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- zařazováním mluvních cvičení rozvíjíme kultivovanou komunikaci žáků i vlastnosti jako zdvořilost, slušnost a etické jednání

- návštěvami památek, kulturních akcí, četbou rozvíjíme u žáků toleranci a úctu k jiným kulturám i náboženství
- mediální výchovu realizujeme jako:
 - práci s osobním portfoliem žáka
 - orientaci v masových médiích formou rozboru a kritického posuzování různých sdělení – rozvíjení mediální gramotnosti
 - vyhledávání a posuzování informací z různých zdrojů

Člověk a svět práce

- realizujeme zvláště v komunikační a slohové výchově:
 - užívání adekvátních komunikačních prostředků při úředních jednáních
 - psaní úředních dopisů a strukturovaných životopisů podle vzoru
 - sestavování inzerátů a odpovědí ohledně pracovního uplatnění

Člověk a životní prostředí

- se uskutečňuje realizací projektu „Zdravá škola“(podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V. (podrobněji roční prováděcí plány) a ve spolupráci se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

- realizujeme formou:
 - tvorbou digitálního obsahu (např. ve slohové a komunikační výchově – psaní žádostí, životopisu, procvičovaných slohových útvarů, ...)
 - komunikací prostřednictvím digitálních technologií, soustavné obeznámování s aktuálními riziky
 - práci s digitálními informacemi a daty – pokud získá žák na sociálních sítích nebo prostřednictvím AI, vedeme jej k ověřování pravdivosti alespoň ze 2 zdrojů; tyto následně třídí (zpracovává) podle zadaného algoritmu; práce s elektronickými texty včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů, emotikonů)
 - využívání online slovníků
 - rozvíjením slovní zásoby usnadňujeme žákům práci s klíčovými slovy (výstižná formulace) – při vyhledávání informací na internetu, které se týkají řešeného problému; klíčová slova při užívání GPT (výstižné zadávání promptů)
 - využíváním digitálních technologií ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli
 - obeznámení s problematikou autorských práv
 - individuálního používání asistivních nástrojů (čtečka textu, hlasové zadávání, individualizace učebních materiálů – zvětšení písma, podbarvení, pravítko – sledování textu, ...)

Český jazyk a literatura – 1. ročník		
Výsledky vzdělávání	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: - Rozlišuje spisovný jazyk a obecnou češtinu - Přiřadí adekvátní jazyk danému evropskému státu - Při mluvních cvičeních používá běžných komunikačních prostředků - Používá adekvátní slovní zásoby včetně odborné terminologie - tkalcovství - V písemném i mluvním projevu využívá poznatků z tvarosloví a skladby, individuálně s adekvátním názorem	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - Národní jazyk a jeho útvary - Evropské a světové jazyky - Jazyková kultura - Obohacování slovní zásoby a tvoření slov - Slovní zásoba a její rozvrstvení zvláště vzhledem k oboru Tkalcovské práce, terminologie - Tvarosloví a skladba (pravopis u – ú – ů, správné užití velkých písmen, pravopis po obojetných souhláskách, slovní druhy a jejich základní mluvnické kategorie)	ODS – Stát, soudobý svět (sousední státy a jejich jazyk) DS (výukové programy k procvičování probíraných gramatických jevů)
- Vhodně se prezentuje – dodržuje pravidla dialogu, při simulačních cvičeních předvede komunikaci různých situací běžného života – na úřadě, ... - Při simulačních cvičeních předvede telefonickou komunikaci na dané téma včetně zanechání vzkazu na záznamníku - Napiše krátký dopis s dodržением základních pravidel pro psaní dopisu - Napiše úřední dopis dle vzoru (žádost, strukturovaný životopis)	Komunikační a slohová výchova - Komunikační situace, komunikační strategie - Písemná komunikace – grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů - Písemná komunikace – osobní - základní znaky (osobní dopis, e-mail, sms zpráva) - Písemná komunikace – úřední – základní znaky (žádost, strukturovaný životopis)	ODS – Komunikace (pravidla dialogu) DS (komunikace pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; s dodržováním pravidel pro komunikaci)
- Rezervuje si knihu v knihovně – ústně, telefonicky, prostřednictvím internetu - S pomocí návodných otázek vyhledá základní informace z textu	Práce s textem a získávání informací - Knihovny a jejich služby, noviny, časopisy, internet - Techniky čtení, orientace v textu, porozumění obsahu textu - Získávání informací z textu (též odborného a administrativního)	DS (informační systém v knihovně, e-knihy)

• Z nalezených informací zpracuje myšlenkovou mapu dle svých schopností		
• Rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů (poezie, povídka, román, pohádka, bajka, divadelní hra, film) • Vyhledá informace o spisovateli a jeho díle na internetu (s pomocí), používá literární slovníky (s pomocí), orientuje se v encyklopediích	Práce s literárním textem • Základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury (ukázky z literatury, filmu a divadla českých i světových autorů; tyto budou voleny s ohledem na čtenářské schopnosti, dovednosti a zájmy jednotlivých tříd a žáků)	DS (práce s elektronickými informacemi, online slovníky)
• Čte s porozuměním přiměřeně náročné literární texty, jejich obsah dle svých schopností zpracovává a prezentuje spolužákům • Při formulaci hlavní myšlenky spolupracuje s ostatními, akceptuje jejich názor	• Četba a interpretace literárního textu	DS (individuální využití asistivních nástrojů)

Český jazyk a literatura – 2. ročník		
Výsledky vzdělávání	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Přiradí adekvátní jazyk sousedním zemím • Vybere z nabídky nejvíce užívané jazyky v jednotlivých světadílech • Při mluvních cvičeních používá běžných komunikačních prostředků, rozlišuje jednotlivé komunikační situace a vhodně při tom užívá spisovného a nespisovného jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností • Evropské a světové jazyky • Jazyková kultura • Obohacování slovní zásoby a tvoření slov • Slovní zásoba a její rozvrstvení zvláště vzhledem k oboru Tkalcovské práce, terminologie	ODS – Stát, soudobý svět (sousední státy a jejich jazyk, světové jazyky a jejich rozšíření)

• Používá adekvátní slovní zásoby včetně odborné terminologie - tkalcovství • V písemném i mluvním projevu využívá poznatků z tvarosloví a skladby, individuálně s adekvátním názorem	• Tvarosloví a skladba (předložky s x z, předpony s x z x vz, hláskové skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, druhy slov a jejich mluvnické kategorie, skladba)	DS (výukové programy k procvičování probíraných gramatických jevů)
• Vhodně se prezentuje – vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • Vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • V písemné komunikaci dodržuje základní pravidla dle dané předlohy • Prostřednictvím internetu komunikuje s různými institucemi – zjišťování informací, rezervace, objednávky, ... • Vyplní požadované tiskopisy dle vzoru, napíše úřední dopis dle vzoru (žádost, strukturovaný životopis) • Sestaví s pomocí osnovu daného příběhu, vlastními slovy podle ní vypravuje • Podle osnovy popíše přiměřeně složité pracovní postupy, které bezpečně zná • Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení podle otázek i bodů osnovy, podstatná fakta si z něj zapamatuje • Aplikuje jednoduché získané informace v praxi • Popíše prováděnou praktickou činnost (ústně i písemně), ve vhodných případech doplní schématem či ilustrací • Charakterizuje zevnějšek i vlastnosti svých spolužáků • Dle vzoru sestaví inzerát i odpověď na něj	Komunikační a slohová výchova • Komunikační situace, komunikační strategie • Písemná komunikace – grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů • Písemná komunikace – úřední – základní znaky (žádost, strukturovaný životopis) • Projevy prostě sdělovací a administrativní (krátké informační útvary, osnova, inzerát a odpověď na něj, vyprávění, popis osoby a věci)	SP – verbální a písemná sebeprezentace (kultura mluvního projevu, strukturovaný životopis) DS (informační systémy – rezervační systémy, online formuláře)

• Vyhledá v knihovně další knihy stejného autora • Vyhledá článek na dané téma v časopise • V přiměřeně obtížném textu vyhledá požadované informace • Informace písemně zaznamená (např. doplnění vět, jednoslovné či víceslovné odpovědi na otázky dle schopností žáka, ...) • Vyhledá v časopisech, jiných periodikách, populárně-naučné literatuře, odborných publikacích, ... požadované informace, pracuje s nimi • Získává přehled o rozvržení zpráv v denním tisku	Práce s textem a získávání informací • Knihovny a jejich služby, noviny, časopisy, internet • Techniky čtení, orientace v textu, porozumění obsahu textu • Získávání informací z textu (též odborného a administrativního)	ODS – Masová média (práce s internetem, periodiky)
• Rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů (poezie, povídka, román, pohádka, bajka, pověst, divadelní hra, film) • Vyhledá informace o spisovateli a jeho díle na internetu (s pomocí), používá literární slovníky (s pomocí), orientuje se v encyklopediích	Práce s literárním textem • Základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury (ukázky z literatury, filmu a divadla českých i světových autorů; tyto budou voleny s ohledem na čtenářské schopnosti, dovednosti a zájmy jednotlivých tříd a žáků)	ODS – Kultura, náboženství (kulturní a náboženské tradice v literárních dílech)
• Čte s porozuměním přiměřeně náročné literární texty, jejich obsah dle svých schopností zpracovává a prezentuje spolužákům • Při formulaci hlavní myšlenky spolupracuje s ostatními, akceptuje jejich názor	• Četba a interpretace literárního textu	ODS – Osobnost a její rozvoj (rozvíjení čtenářských dovedností a získávání znalostí z četby)

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 80 hodin

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět klade důraz na přípravu žáka na soukromý a občanský život v demokratickém státě, vytváření humánních vztahů a vzájemnou úctu mezi lidmi, etnickými, náboženskými a jinými skupinami. Rozvíjí odpovědné postoje žáků v rodinném soužití, ve škole, při odborném výcviku i v dalších společenských a kulturních kontextech lidského soužití a lidských vztahů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Občanské výchovy směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali pravidla humánních vztahů a vzájemné úcty mezi sebou navzájem, v rodině i v širší společnosti
- respektovali náboženskou svobodu, tolerovali etnické skupiny v rámci multikulturního soužití
- aktivně se zapojovali do občanského života a upřednostňovali demokratické hodnoty

Charakteristika obsahu učiva

Obsahem předmětu jsou základní otázky života jedince v lidské společnosti, pojetí člověka jako občana, pohled na člověka v právních a ekonomických vztazích. Pozornost je věnována i postavení České republiky v evropských a světových souvislostech.

Strategie výuky

Předmět Občanská výchova je vyučován v obou ročnících. Kromě tradičních forem výuky – jako je výklad a vysvětlování zařazujeme nácvik modelových situací a hry na rozvíjení komunikačních dovedností s ohledem na právě probíraná témata. Pro rychlejší osvojení znalostí využíváme videoprojekce s následnou diskuzí a možností zapojení všech žáků třídy. V těchto hodinách se v co největší míře snažíme o využívání informací z masmedií a www stránek.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- rozsah znalostí a dovedností (přesnost a trvalost zapamatovaných informací a dovedností získaných při nácviku modelových situací)
- hloubku porozumění (vlastní interpretace informací, dokládání příklady)
- aktivitu žáků při nácviku modelových situací na zadanou tematiku
- správné používání osvojených pojmů při argumentaci a samostatných vystoupeních
- hodnocení aktivního přístupu a vystupování v diskusích, a při návštěvách různých institucí
- přehled o aktuálním dění doma i ve světě
- kladný přístup k plnění školních povinností
- užívání získaných znalostí a dovedností (využití znalostí a dovedností v běžném životě)

Vyučovací předmět Občanská výchova se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **komunikativních** (vyjadřovat se v souladu s účelem a cílem komunikace, a to ve verbálním i písemném projevu, aktivně se účastnit diskuzí, vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **k řešení problémů** (získat informace k řešení problému a navrhnout způsob jeho řešení, ověřit si správnost zvoleného postupu, spolupracovat při řešení s ostatními – týmová práce, využívat zkušeností a vědomostí již dříve získaných)
- **občanských a kulturního povědomí** (respektovat práva a kulturní specifika druhých lidí, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování)
- **personálních a sociálních** (adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky dle svých možností a schopností, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, odpovědně přijímat a plnit svěřené úkoly)
- **odborných** (mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce)
- **matematických** (aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů)
- **digitálních** (využívat digitálních technologií v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru; chránit své osobní údaje a svá osobní data; respektovat a dodržovat netiketu při interakci v digitálním prostředí)

Předmět Občanská výchova napomáhá aplikaci průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- používáním vhodných názorných ukázek a nácvikem modelových situací podporujeme u žáků schopnost přiměřeného vyjadřování (ústního i písemného) k probraným komunikačním situacím
- výuka probíraných tematických oblastí podporuje rozvoj kognitivních znalostí žáků a rozšiřuje jejich celkový rozhled o společnosti, a tím napomáháme rozvíjení jejich osobností
- u žáků vhodnou motivací rozvíjíme schopnost obhajovat své názory a postoje, vyslechnout názory druhých a přiměřeně na ně reagovat, pracovat samostatně a v týmu

Člověk a svět práce

- pomocí nácviku modelových situací vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování o výsledcích svého vzdělávání podporujeme u žáků dodržování pracovních postupů v odborném výcviku
- zadáváním vhodných modelových situací rozvíjíme u žáků aktivní účast při dodržování demokratických zásad v kolektivu spolužáků

Člověk a životní prostředí

- seznamujeme žáky s kulturními památkami v regionu (včetně přírodních památek) a pomocí různých názorů vedeme žáky k péči o jejich zachování
- v rámci školy se uskutečňujeme realizaci projektu „Zdravá škola“ (podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V (podrobněji roční prováděcí plány) a ve spolupráci se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

- realizujeme formou:

- tvorbou digitálního obsahu (např. v tématech ze světa práce – psaní životopisu, žádostí, ...)
- využívání digitálních technologií při hledání informací souvisejících s trhem práce (např. získávání informací z portálů inzerujících pracovní nabídky)
- využívání digitálních technologií ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli
- využívání digitálních technologií pro detailnější zobrazení (např. bankovky, mince – umožňuje zobrazit i ochranné prvky)
- využívání digitálních technologií jako pomocníka při rozhodování v oblasti občanské a politické (např. volební kalkulačka)
- využívání digitálních technologií jako pomocníka pro rozvoj osobní pohody (např. ukázky aplikací ohledně psychického zdraví, šikany, ...)
- využívání digitálních technologií v oblasti právní a sociální (např. získávání odpovědí na otázky z oblasti sociálního zabezpečení, ...)
- práce s datovými mapami – např. získávání odpovědí na otázky o určitých městech
- obeznámení s problematikou autorských práv
- individuálního používání asistivních nástrojů (čtečka textu, hlasové zadávání, individualizace učebních materiálů – zvětšení písma, podbarvení, pravítko – sledování textu, ...)

Občanská výchova – 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • S pomocí učitele odpoví na otázky ohledně rozvrstvení společenských skupin z hlediska národností a sociálního postavení • Vysvětlí dle demografického dělení (názorné schéma), ke které skupině obyvatel přináleží • Rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků • Pozorováním lidí ve svém okolí uvede příklady porušování rovnosti mužů a žen ve společnosti • S názorem popíše role a postavení žen a mužů ve společnosti a jejich rozdíly	Člověk v lidském společenství • Lidská společnost a společenské skupiny • Současná česká společnost, její vrstvy • Postavení mužů a žen v rodině a společnosti	ODS – společnost (postavení mužů a žen ve společnosti, jednotlivce a společenské skupiny)
• Uplatňuje zásady slušného chování v běžných životních situacích • Uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce • Rozpozná hodnoty přátelství a vztahy mezi lidmi • Dle názoru rozliší vhodná x nevhodná pravidla společenského soužití	• Odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě	ODS – komunikace (pravidla slušného chování)
• Dle vzoru sestaví rodinný rozpočet • Rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje • Nácvikem modelových situací navrhne řešení schodkového rozpočtu a dle názorů navrhne naložení s přebytkovým rozpočtem • Z předložené nabídky praktických příkladů a vzorů navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky • S pomocí z dané nabídky – bankovní produkty - zvolí výhodný produkt pro investování volných finančních prostředků	• Rozpočet jednotlivce a domácnosti • Sociální zajištění občanů	SP – char. znaky práce (mzda, rodinný rozpočet, výdaje a příjmy)

• Dle vzoru vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a jednoduchým způsobem zdůvodní svou volbu • Na základě příkladů vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a posoudí výši úrokových sazeb	• Řešení krizových finančních situací	
• Rozliší kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti • Nácvikem modelových situací objasní rovnost všech ras a etnických skupin	• Rovnost a plnohodnotnost všech ras a etnických skupin • Migrace v současném světě – migranti, azylanti • Rasy, národy a národnosti	ODS – stát (sociální dávky) ODS – komunikace (jednání s úřady)
• Na vzorových příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníky některé z menšin • Vyjmenuje některé minoritní skupiny obyvatel žijících v naší zemi • V modelových situacích předvede podle vzoru vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a uvede jejich přiměřenost x nepřiměřenost	• Problémy multikulturního soužití • Většina a menšiny ve společnosti – klady vzájemného obohacování • Majorita a minority v České republice	
• Uvede příklady hlavních světových náboženství u nás a ve světě • Svými slovy objasní pojem ateismus • Objasní nebezpečí sekt pro občany	• Víra, ateismus náboženství a církve • Náboženská hnutí a sekty • Náboženský fundamentalismus	ODS – společenské skupiny (minoritní skupiny obyvatel v ČR)
• Popíše následky porušování právních ustanovení a protiprávního jednání • Na praktickém příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele • K nabídce příkladů přiřadí práva a povinnosti občanů naší vlasti	Člověk a právo • Právo a spravedlnost • Právní ochrana občanů • Právní stát • Právní vztahy	ODS – občanský život (občanský zákoník, majetkoprávní vztahy)
• Dle vhodného výběru názorových materiálů popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie, notářství	• Soustava soudů v ČR • Právnícká povolání – notáři, advokáti, soudcové	ODS – odpovědnost (úloha soudce, advokáta, obžalovaného při soudu)

• Popíše postupy vhodného jednání, stane –li se svědkem nebo obětí kriminálního činu (domácí násilí, znásilnění, pedofilie, ...) • V modelových situacích demonstruje podle vzoru řešení při setkání s vandalismem příp. dalšími kriminálními jevy	• Kriminalita páchaná na mladistvých a dětech • Kriminalita páchaná mladistvými	DS – digitální technologie v praktickém životě – datové mapy
• Uvede možnosti řešení škod způsobených vlastní vinou • V rámci mediální výchovy kriticky zhodnotí texty různých smluv	• Právo a mravní odpovědnost v běžném životě • Vlastnictví, smlouvy • Práva spotřebitele • Odpovědnost za škodu, práva spotřebitele	ODS – právní minimum (morální a právní normy)
• Objasní, za jakých podmínek je člověk způsobilý k právním úkonům • Popíše, kdy a za jakých podmínek má člověk trestní odpovědnost • Charakterizuje činnost orgánů v trestním řízení – státní policie, městská policie, soudy, vyšetřovatel, ...	• Tresty a ochranná opatření • Trestní právo, trestní odpovědnost • Orgány činné v trestním řízení – policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud	ODS – právní minimum (přestupek, trestný čin)

Občanská výchova – 2. ročník		
Výsledky vzdělávání	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • S názorem charakterizuje význam základních lidských práv, která jsou zakotvena v Základní listině práv a svobod – právo na vzdělání, na zdravotní péči, ... • Vysvětlí na konkrétních příkladech pojem – „právo dítěte“ • Z nabídky vybere instituci, na kterou se lze obrátit, pokud jsou lidská práva ohrožena	Člověk jako občan • Lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání • Práva dětí • Práva dětí • Veřejný ochránce práv	ODS – právní minimum (Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občanů)

• Pomocí modelových situací objasní, proč má určité události ze světa i z domova přijímat kriticky • Charakterizuje funkci jednotlivých médií – tisk, televize, internet • Popíše, podle čeho si vybírá zdroj poučení a zábavy s masmédií	• Svobodný přístup k informacím • Funkce médií – tisk, televize, rozhlas, internet • Kritický přístup k médiím • Média – jako zdroj zábavy a poučení	ODS – masová média (schopnost odolávat myšlenkovým manipulacím) ICT – vyhledávání informací na internetu
• Vyjmenuje základní funkce státu z hlediska jeho obyvatel • S pomocí učitele popíše strukturu veřejné správy • Z nabídky možností popíše politický systém ČR • Na praktických příkladech vysvětlí funkci obecní a krajské samosprávy	• Stát a jeho funkce • Ústava a politický systém ČR • Struktura veřejné správy • Obecní a krajská samospráva	
• Z nabídky vybere nejvýznamnější české politické strany • S pomocí vysvětlí, proč se konají svobodné volby a proč je důležité si jich zúčastnit • Charakterizuje volební právo	• Politické strany • Volby, volební právo	DS – digitální test volební kalkulačka
• Uvede některé extremistické skupiny v naší zemi (skinheads, dělnická strana, ...) • Na konkrétních příkladech z médií vysvětlí, proč jsou extremistické názory nebezpečné • Popíše jednání vybraných extremistických skupin a proti které skupině obyvatel jsou zaměřena	• Politický radikalismus a extremismus • Aktuální česká extremistická scéna – její symbolika • Mládež a extremismus	ODS – soudobý svět (extremistické skupiny v ČR)
• Objasní na konkrétních příkladech pojem demokracie • Vyjmenuje základní povinnosti občana ke svému státu • Objasní klady multikulturního soužití	• Občanská společnost • Základní hodnoty a principy demokracie • Občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití	
	Člověk a hospodářství • Trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, stanovení ceny)	

• Nácvikem modelových situací rozpozná běžné triky prodávajících – cena zboží bez DPH, klamavá nabídka • Vypočítá cenu nákupů dle zadání • Na praktických příkladech stanoví cenu svého výrobku – součet vložených nákladů • Vysvětlí, jak se liší cena nabídky trhu dle lukrativnosti - hory, lázně, větší počet cizinců, ...		ODS – morálka (povinnosti ke státu, k rodině, škole)
• V denním tisku vyhledá vhodné inzeráty s nabídkou práce • Pomocí nácviku modelových situací kontaktuje zaměstnavatele • Při nácviku modelové situace prezentuje své pracovní dovednosti • Dle vzoru v modelových situacích předvede běžnou komunikaci s úřady práce	• Nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti • Rekvalifikace • Hledání zaměstnání, služby úřadu práce	SP – trh práce, vývojové trendy (motivační dopisy, odpovědi na inzeráty) SP – rekvalifikace (nácvik komunikace s úřady, sestavení žádosti o zaměstnání) DS – práce s informačními médii při vyhledávání zaměstnání
• Dle vzoru popíše, jaké náležitosti má obsahovat pracovní smlouva • Z nabídky vybere instituci, kam se obrátit o pomoc v pracovně-právních záležitostech	• Vznik, změna a ukončení pracovního poměru • Zákoník práce • Povinnosti a práva zaměstnance • Povinnosti a práva zaměstnavatele	
• Je si vědom odpovědnosti za škody vzniklé svojí vinou • Vysvětlí, jak dodržováním BOZP na pracovišti (při odborném výcviku) má předcházet úrazům a materiálním škodám	• Druhy škod a jejich předcházení • Odpovědnost za škodu	ODS – odpovědnost (péče o školní potřeby, odpovědnost za škodu)
• Při nácviku modelových situací předvede postup zřízení vlastního účtu v peněžním ústavu • Uvede příklady pohybu peněz na účtu	• Peníze – hotovostní a bezhotovostní styk (v tuzemské i zahraniční měně) • Inflace	

• S pomocí názoru objasní pojem inflace a její negativní dopad na životní úroveň obyvatel		
• Vysvětlí nutnost odvodu daní z hrubého příjmu • Rozliší základní rozdíly – mzda úkolová x mzda časová • Na praktických příkladech vysvětlí nutnost platby sociálního a zdravotního pojištění • Na vzorovém tiskopisu zkontroluje, zda mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě • Objasní pojem daňového přiznání	• Mzda časová a úkolová • Pojištění (sociální, zdravotní, komerční) • Daně, daňové přiznání	DS – seznámení s elektronickými formuláři DS – e Government a státní informační systémy
• Z letáků zjistí, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav a zvolí služby adekvátní jeho potřebám • Na konkrétních příkladech vysvětlí nutnost sociální pomoci státu i jiných institucí potřebným	• Služby peněžních ústavů • Pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům	
• Na mapě světa vyhledá dle zadání velmoci, země vyspělé, rozvojové a země s velkou chudobou • S pomocí masmédií popíše aktuální problémy dnešního světa	Česká republika, Evropa a svět • Současný svět • Bohaté a chudé země • Velmoci • Ohniska napětí v soudobém světě	ŽP – udržitelný rozvoj (životní úroveň ve vyspělých státech a rozvojových zemích)
• Na nástěnné mapě Evropy vyhledá ČR i okolní státy • Popíše státní symboly	• ČR a její sousedé • České státní a národní symboly	ŽP – vztah člověka k prostředí (kulturní dědictví našeho státu)
• Na příkladech z masmédií objasní pojem globalizace	• Globalizace • Globální problémy	ŽP – globální problémy (klimatické změny)

6.3. Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 160 hodin

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Hlavním cílem předmětu je rozvíjení a upevňování poznatků a dovedností získaných v základním vzdělávání a jejich aplikace v praktickém životě. Aplikaci naučeného upřednostňujeme i za cenu toho, že se některým žákům nepodaří obsáhnout všechna probíraná témata v plném rozsahu, případně je zvládají s pomocí.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Matematiky směřuje k tomu, aby žáci:

- používali matematické dovednosti v situacích běžného života
- získali pozitivní postoj k matematickému vzdělávání
- měli vhodnou míru sebevědomí a vytrvalosti při řešení matematických problémů

Charakteristika obsahu učiva

Obsah předmětu je výrazně zaměřen na využívání získávaných dovedností v praktickém životě.

Matematické dovednosti získané v základním vzdělávání se rozšiřují o témata: Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic, Funkce (přímá a nepřímá úměrnost).

Důraz při výuce klademe především na automatizaci základních početních operací pro individuální potřebu žáků, převody jednotek z hlediska praktického využití, rozvoj logického myšlení při řešení slovních a geometrických úloh se zaměřením na praxi.

Strategie výuky

Vzhledem k charakteru učiva je při probírání nové látky obvykle volena metoda výkladu doplněná názornými příklady.

Následuje důkladné procvičování – většinou společná práce s kontrolou učitele, samostatná práce se vzájemnou kontrolou žáků s přibližně stejnými schopnostmi (zde využíváme také vzájemného učení žáků – nejčastěji ve dvojicích). Pro zvýšení motivace zařazujeme matematické hry a kvízy i úlohy, jejichž obsah zohledňuje zkušenosti žáků.

Individuální vzdělávací potřeby žáků jsou v daném předmětu často zohledněny formou IVP.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků v daném předmětu spočívá zejména v rozboru výkonu žáka a známkování samostatných prací. To doplňuje vzájemné hodnocení žáků a sebehodnocení (v adekvátních případech).

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh
- schopnost logického úsudku – např. adekvátnost použití dané matematické operace

- aktivitu žáků v hodinách a při plnění zadaných úkolů
- užívání získaných znalostí a dovedností (využívání v reálném životě)

Vyučovací předmět Matematika se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **komunikativních** (zdůvodňováním postupů matematických řešení rozvíjet užívání matematického jazyka včetně symboliky, prezentace a obhajoba svých řešení)
- **k učení** (získávat informace k řešení úloh z textu – kritické čtení, čtení s porozuměním, využívat k učení různé informační zdroje i názoru)
- **k řešení problémů** (osvojovat si na modelových příkladech algoritmy řešení jednotlivých problémů, vyhodnocovat získané informace a pracovat s nimi, procvičovat schopnost reálného odhadu při řešení praktických úloh)
- **personálních a sociálních** (využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí – při skupinové práci, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností – nejčastěji prostřednictvím názorných příkladů z reálných situací)
- **občanských a kulturního povědomí** (zařazovat matematické úlohy s tematikou ochrany životního prostředí a historickými tradicemi svého národa)
- **odborných** (aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů v odborném výcviku)
- **matematických** (aplikovat získávané matematické dovednosti při řešení praktických úkolů v běžných situacích, prováděním odhadů výsledků řešení jednotlivých úloh získávat reálný odhad daných situací v běžném životě)
- **digitálních** (pracovat podle zadaných algoritmů, získávat potřebná data a pracovat s nimi; zpřehledňovat data získaná výpočty ukládáním do tabulek, následně je třídit, vyhodnocovat a pracovat s nimi; motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost - např. užívání kalkulátoru, počítačových programů, převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru; ukazujeme žákům, že k cíli mohou dospět použitím více algoritmů, navádíme je k vyhodnocování efektivnosti jednotlivých postupů)

Předmět Matematika napomáhá aplikaci průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- cíleným dodržováním slušného chování žáků k sobě navzájem i k pedagogům upevňujeme demokratické klima ve třídě i škole a rozvíjíme takové vlastnosti jako jsou zdvořilost, slušnost a etické jednání
- mediální výchovu realizujeme jako:
 - orientaci v masových médiích formou rozboru a kritického posuzování reklam zejména z oblasti bankovníctví – rozvíjení mediální a finanční gramotnosti

Člověk a svět práce

- žáci řeší simulační úlohy z reálného života tak, aby dokázali pracovat s informacemi – vyhodnocovat a využívat je, vypočítat mzdu i její jednotlivé složky, ...

Člověk a životní prostředí

- se uskutečňuje realizací projektu „Zdravá škola“ (podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V. (podrobněji roční prováděcí plány) a ve spolupráci se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

– realizujeme formou:

- vyhledávání, třídění, porovnávání a vyhodnocování dat i za použití digitálních technologií (výhodnost uspořádání dat v tabulkách: čtení dat z tabulek, třídění dat podle různých kritérií, zadávání zábavných úloh podporujících logické uvažování – např. sudoku, včetně obrázkových; při práci s čísly jejich doplňování i provádění výpočtů, ...)
- práci s matematickými symboly i v digitální formě (klávesnice, kalkulačtor)
- volbou vhodných postupů a pomůcek, které jim usnadní dosažení cíle – např. používání různých algoritmů, kterými lze dospět ke shodnému cíli, vyhodnocování efektivnosti jednotlivých postupů
- tvorbou digitálního obsahu (např. grafy, tabulky, výpočty v MS Excel, ...)
- využívání digitálních technologií k usnadnění rutinních činností (kalkulačtor, mobilní aplikace, počítačové programy)
- sdílení získaných dat (i z online zdrojů), jejich prezentace (např. vyhledávání spojení, plánování trasy, určování vzdáleností, ...), ověřování z více zdrojů

Matematika – 1. ročník		
Výsledky vzdělávání	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Znázorní reálná čísla na číselné ose, porovnává je • Provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly, individuálně s pomocí kalkulátoru; dělení dvojciferným dělitelem pouze s pomocí kalkulátoru • Správně zapíše i přečte racionální číslo • Porovnává zlomky s celými čísly • Převede smíšená čísla na zlomky • Vypočítá zlomek z celku • Vypočítá zlomek jako část z celku • Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem • Převede desetinné zlomky na desetinná čísla • Zaokrouhlí desetinná čísla na čísla celá • Provádí aritmetické operace s desetinnými čísly – dělení dvojciferným dělitelem pouze s pomocí kalkulátoru	Operace s reálnými čísly • Přirozená a celá čísla • Racionální čísla	SP – charakteristické znaky práce: pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba - slovní úlohy zaměřené na výpočty týkající se pracovního prostředí (tkalcovské práce) DS – využití digitálních technologií pro rutinní výpočty – kalkulátor včetně mobilní aplikace
• Vypočítá 1% z celku • Vypočítá procentovou část ze základu • Používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu • Určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulátoru	Operace s reálnými čísly • Procento a procentová část • Mocniny a odmocniny	DS – využití digitálních technologií pro rutinní výpočty – kalkulátor včetně mobilní aplikace
• Při rýsování pracuje dle pokynů s pojmy přímka, polopřímka, úsečka • Rýsuje v měřítku úsečky, provede správně výpočet	Planimetrie • Základní pojmy	SP – charakteristické znaky práce (pracovní činnosti), úkoly zaměřené na správné odměřování

- Sestrojí rovnoběžky a tuto dovednost využívá při konstrukci rovinných útvarů - Vypočítá obvod a obsah obdélníku, čtverce dosazením do vzorců; aplikuje při řešení úloh a problémů z praktického života - Určí střed úsečky, sestrojí osu úsečky - Rozdělí úsečku na požadovaný počet dílů - Pomocí kružítka a pravítka sestrojí osu úhlu - Vyznačí, narýsuje a změří úhel úhloměrem; úhly o velikosti 30°, 45°, 60°, 90°, 120° sestrojí i pomocí kružítka (dle slovních pokynů) - Rozliší úhel pravý, ostrý, tupý, přímý, uvede příklady - Určí osy souměrnosti u základních rovinných útvarů		délek stran a následné výpočty (rozměry výrobku atd.)
- Správně v náčrtu označí vrcholy, strany i úhly trojúhelníku - Sestrojí trojúhelník dle zadaných prvků (strany, úhly) - Vypočítá obvod trojúhelníku - Vypočítá obsah trojúhelníku dosazením do vzorce	Trojúhelník	

Matematika – 2. ročník		
Výsledky vzdělávání	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: Sestrojí různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků z daných prvků a vypočítá jejich obvod a obsah dosazením do vzorců	Planimetrie Mnohoúhelníky	
- Narýsuje kružnici - Dle názoru sestrojí kružnici s různou polohou přímky a tuto polohu popíše	Kružnice a kruh	

Vypočítá obvod a obsah kruhu dosazením do vzorce, dovednost aplikuje při výpočtech úloh a problémů z praktického života		
- Určí hodnotu výrazu - Upravuje jednoduché výrazy s respektováním předností početních výkonů (individuálně s názorem) - Přečte správně výrazy s proměnnými - Dosadí správně do výrazů s proměnnými, dovednost využívá při geometrických výpočtech - Řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé	Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic - Výrazy s proměnnými, mnohočlen - Lineární rovnice o jedné neznámé	ODS – osobnost a její rozvoj, společnost - rozvíjení finanční gramotnosti, orientace v cenách běžného sortimentu potravin, drogerie apod. , vyhledávání informací o výrobcích, jejich porozumění (rekl., letáky..)
- Řeší slovní úlohy pomocí přímé i nepřímé úměrnosti - Sestaví tabulku pro přímou i nepřímou úměrnost a doplní do ní potřebná data - Rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti - Posoudí, kdy funkce přímé úměrnosti roste nebo klesá (podle grafu) - Sestrojí jednoduchý graf přímé úměrnosti	Funkce Přímá a nepřímá úměrnost	DS – zpracování dat do tabulek a grafů, formátování tabulek a úprava různých parametrů grafů
- Určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin - Rozliší základní tělesa a vypočítá povrch a objem krychle, kvádra a válce dosazením do vzorců - Do náčrtu krychle, kvádra a válce zapíše zadané údaje potřebné pro výpočet povrchu a objemu	Výpočet povrchů a objemů těles - Základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - Tělesa	DS – geogebra – Slovník těles – seznámení s vlastnostmi probíraných těles
Rozliší základní druhy diagramů, dle názoru je používá	Práce s daty	DS – zpracování dat do tabulek a grafů, formátování tabulek a

• Porovná data v diagramech a grafech • Sestrojí jednoduchý graf s danými daty, ty pak dle grafického znázornění porovnává a interpretuje • Napíše zadaná data do tabulky přes nabídku Wordu (Excelu), podle pokynů s nimi dále pracuje		úprava různých parametrů grafů
---	--	--------------------------------

6.4. Vyučovací předmět: **SPOLEČENSKÁ VÝCHOVA**

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 80 hodin

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět pomáhá formovat kulturní chování žáků, rozvíjí jejich dovednost vhodně a kultivovaně se vyjadřovat a jednat s lidmi, upevňuje základní etické principy v chování a postojích žáků (takt, ohleduplnost, úcta k člověku i vlastní osobě, empatie aj.), rozvíjí i jejich etické citění.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Společenské výchovy směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali pravidla společenského chování v situacích běžného života
- dodržovali pravidla kultivované komunikace adekvátně různým situacím
- měli vhodnou míru sebevědomí a asertivního chování

Charakteristika obsahu učiva

Obsah je výrazně činnostního charakteru. Výuka vychází ze situací a námětů, s nimiž se žáci setkávají v osobním životě, životě ve škole i životě společenském. Zaměřuje se hlavně na společenské chování a komunikaci a témata s těmito stěžejními okruhy souvisejícími.

Strategie výuky

Předmět Společenská výchova je vyučován v obou ročnících. Protože má výrazně činnostní charakter, v maximální míře jsou využívána různá cvičení (imitační, improvizací, pohybová, hlasová, řečová), situační hry apod., i návštěvy divadel, muzeí, společenských akcí, ...

Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu doplněná názornými příklady. U adekvátních témat pak následují simulační cvičení – metody hraní rolí dle zadání a hodnocení, příp. sebehodnocení žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných informací a dovedností získaných při simulačních cvičeních)
- hloubku porozumění (vlastní interpretace informací, dokládání příklady)
- aktivitu žáků při simulačních cvičeních
- užívání získaných znalostí a dovedností (aplikace do situací reálného života i situací modelových)

Vyučovací předmět Společenská výchova se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **komunikativních** (vyjadřovat se přiměřeně účelu komunikační situace, vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí, dodržovat základní pravidla komunikace, užívat přiměřeně prostředků neverbální komunikace, obhajovat své názory)
- **k řešení problémů** (osvojovat si na modelových situacích algoritmy řešení jednotlivých problémů)
- **občanských a kulturního povědomí** (chránit životní prostředí a jednat v duchu udržitelného rozvoje, poznávat tradice svého národa)
- **personálních a sociálních** (využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností – nejčastěji prostřednictvím modelových situací, návštěvami kulturních zařízení, nepodléhat předsudkům v přístupu k jiným lidem a kulturám)
- **odborných** (dodržovat a užívat základní pravidla společenského chování a komunikace ve třídě i při odborném výcviku)
- **matematických** (aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů)
- **digitálních** (podpora žáků v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich zpracování podle požadovaného algoritmu; posuzování důvěryhodnosti digitálních informací – ověřování z více zdrojů; ukládání a organizování své práce na počítači i v cloudu (fotky Google, Onedrive, ...), aby se k nim mohli snadno vrátit později; volba vhodných technologií s ohledem na zvolený formát sdělení – SMS, e-mail, chat; důležitost respektování autorských práv; respektovat a dodržovat netiketu při interakci v digitálním prostředí)

Předmět Společenská výchova napomáhá aplikaci průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- častým zařazováním simulačních metod rozvíjíme kultivovanou komunikaci žáků i vlastnosti jako zdvořilost, slušnost a etické jednání
- výrazně činnostním pojetím předmětu upevňujeme demokratické klima ve třídě i škole (modelové situace, návštěvy společenských, sportovních a kulturních akcí)
- návštěvami památek a kulturních akcí rozvíjíme u žáků toleranci a úctu k jiným kulturám i náboženství
- v tématu psychologie osobnosti se zabýváme hodnotovou orientací člověka, kterou pak v tématech dalších rozvíjíme
- mediální výchovu realizujeme jako:
 - práci s osobním portfoliem žáka
 - orientaci v masových médiích formou volby užitečných produktů pro svou potřebu – pro poučení (informace) i zábavu

Člověk a svět práce

- v rámci tematického celku Komunikace si žáci osvojují:
 - užívání adekvátních komunikačních prostředků při úředních jednáních
 - psaní úředních dopisů a strukturovaných životopisů podle vzoru

Člověk a životní prostředí

- se uskutečňuje realizací projektu „Zdravá škola“ (podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V. (podrobněji roční prováděcí plány) a ve spolupráci se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

– realizujeme formou:

- tvorbou digitálního obsahu (psaní žádostí, vhodné formáty písemné komunikace, ...)
- komunikací prostřednictvím digitálních technologií, soustavné obeznamování s aktuálními riziky
- prací s digitálními informacemi a daty – pokud získá žák na sociálních sítích nebo prostřednictvím AI, vedeme jej k ověřování pravdivosti alespoň ze 2 zdrojů; tyto následně třídí (zpracovává) podle zadaného algoritmu; práce s elektronickými texty včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů, emotikonů)
- rozvíjením mluvní pohotovosti (téma formy komunikace) usnadňujeme žákům práci s klíčovými slovy (výstižná formulace) – při vyhledávání informací na internetu, které se týkají řešeného problému; klíčová slova při užívání GPT (výstižné zadávání promptů)
- využíváním digitálních technologií ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli
- obeznámení s problematikou autorských práv
- individuálního používání asistivních nástrojů (čtečka textu, hlasové zadávání, individualizace učebních materiálů – zvětšení písma, podbarvení, pravítko – sledování textu, ...)

Společenská výchova – 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: - S pomocí názoru vyjmenuje dvě hlavní oblasti předmětu Společenská výchova a tyto pak svými slovy objasní - Vysvětlí význam jednotlivých sepsaných pravidel společenského styku	- Předmět společenská výchova - Etika a společenská výchova (pravidla společenského styku, význam těchto pravidel)	ODS – Společnost - kultura (pravidla společenského styku v různých kulturách – příklady) DS – hlavní zásady etikety
S pomocí piktoqramů přiřadí základní vlastnosti jednotlivým typům osobnosti (flegmatik, cholerik, melancholik, sangvinik) bez toho, že by si pamatoval jejich správné označení	Základy psychologie Typologie osobnosti	ODS – Osobnost a její rozvoj (vyhledávání kladných a záporných vlastností u jednotlivých typologií)
- Vyjmenuje základní potřeby osobnosti - Dle předlohy si sestaví vlastní žebříček hodnot - Popíše svoji zájmovou činnost	Hodnoty, potřeby, zájmy	ODS – Společnost – jednatel a společenské skupiny (hodnoty různých společenských skupin)
- Z nabídky charakterových vlastností sestaví jednoduchou charakteristiku své osobnosti, dle schopností doplní i graficky - Dle vzoru napíše strukturovaný životopis	- Charakteristika osobnosti – jací jsme, co umíme - Životopis	SP – Písemná a verbální sebe prezentace (životopis uchazeče o zaměstnání)
- Objasní význam vybraných taktických pravidel a dle vzoru je použije při jednoduché dramatizaci zvolené situace - Objasní význam hlavních zásad asertivního jednání a dle vzoru je použije při jednoduché dramatizaci zvolené situace	- Umění jednat s lidmi – taktické jednání - Umění jednat s lidmi – asertivní jednání	ODS – Osobnost a její rozvoj (dramatizace zvolených situací – procvičování asertivního jednání)

• Roztřídí povahové vlastnosti člověka z dané nabídky na kladné a záporné • Jednotlivé vlastnosti jednoduše charakterizuje	Poznáváme sami sebe • Kladné a záporné vlastnosti člověka	
• Dodržuje základní hygienická pravidla a objasní jejich význam pro zdraví člověka	• Hygiena, péče o zevnějšek	
• Správně odpovídá na otázky z jednotlivých oblastí duševní hygieny, nejdůležitější oblasti sám vyjmenuje	• Společenská (duševní) hygiena	
• Přiřadí obrázky oblečení k vhodným příležitostem • Dle ukázek (dramatizace) předvede vhodné vzorce chování při zadaných příležitostech	• Jak působíme na své okolí – první dojem	ODS – Společnost – jednotlivec a společenské skupiny (jednotlivec v různých společenských skupinách – situační hry)
• Z nabídky přiřadí vhodné oblečení pro různé příležitosti • Vysvětlí význam základních symbolů pro ošetřování oděvů • K vybranému oblečení přiřadí vhodné doplňky • Prakticky předvede ukázky líčení pro jednotlivé příležitosti	Kultura oblékání • Oděvy pro různé příležitosti a péče o ně – pánské, dámské oděvy a vhodné doplňky	ODS – Kultura (oblékání jako součást kultury společnosti)
• Popíše nejdůležitější rysy přátelství • Vysvětlí rozdíl mezi přítelem a známým • Vyjmenuje několik zásad důležitých pro dobré sousedské vztahy	Člověk – součást společnosti • Přátelství, sousedské vztahy	ODS – Tolerance (pojem tolerance v modelových situacích)
• Používá vhodné pozdravy adekvátně zdraveným lidem • Dodržuje pravidla zdravení – kdo koho zdraví • Dle vzoru předvede dramatizaci různých situací zdravení na ulici	Umění jednat s lidmi • Pozdravy – pravidla kdo koho zdraví, vhodné pozdravy, zdravení na ulici, zdravení v místnosti, podávání ruky	ODS – Osobnost a její rozvoj (základní pravidla společenského styku)

• Dle názorné demonstrace popíše hlavní rozdíl mezi zdravením v místnosti a na ulici • Dodržuje správné podávání ruky při blahopřání k narozeninám, svátku		
• Dle názoru předvede představování v různých situacích • Žák představující v dramatizacích oslovenou osobu vhodně reaguje	• Představování	
• Adekvátně používá vykání a tykání • Adekvátně oslovuje lidi ve svém nejbližším okolí • Nabídne tykání fiktivním osobám dle zadání při nácviku modelových situací	• Oslovování – vykání, tykání	
• S upozorňováním dodržuje základní pravidla vedení rozhovoru • Rozlišuje užívání výrazových prostředků dle zapojených účastníků hovoru	• Rozhovor – základní pravidla vedení rozhovoru	DS – digitální technologie v praktickém životě (komunikace na sociálních sítích)
• Dodržuje základní pravidla společenského styku	• Žádost o službu, pomoc, poděkování	
• Předvede v rámci modelových situací (dle vzoru) verbální komunikaci doplněnou adekvátní komunikací neverbální, mimikou a gesty	Komunikace • Ústní – význam řeči pro člověka, komunikace verbální a neverbální, mimika, gesta	ODS – Komunikace, řešení konfliktů (užití verbálních i neverbálních prostředků komunikace v navozených komunikačních situacích)
• Uvede příklady písemné komunikace • Napíše se základními náležitostmi osobní dopis • Úřední dopis napíše dle předloženého vzoru • Rozlišuje použití vhodného jazyka pro úřední a osobní dopisy • Napíše blahopřání k různým příležitostem dle předloženého vzoru • Napíše kondolenci dle předloženého vzoru	• Komunikace písemná	

• Používá telefon jako prostředek komunikace • Dodržuje základní pravidla telefonické komunikace • Rozlišuje užívání vhodných jazykových prostředků adekvátně volané osobě • Vhodně formuluje zprávu při nácviu situací mimořádného ohrožení, použije správné číslo • Vypíná telefon na místech a v situacích pro telefonování nevhodných	• Komunikace telefonická • Komunikace na sociálních sítích	ODS – Komunikace (adekvátní jazykové prostředky pro různé telefonické situace) DS – digitální technologie v praktickém životě (komunikace na sociálních sítích); formulování jasných promptů při získávání informací pomocí GPT
---	---	---

Společenská výchova – 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Prostře stůl pro běžnou příležitost (oběd, večeře, snídani) • Dle názoru prostře stůl pro slavnostní příležitost • Samostatně připraví malé pohoštění pro očekávanou návštěvu • Formou dramatizace předvede rezervaci stolu ve vybrané restauraci pro danou příležitost	Společenské úkony • Stolování • Poskytujeme pohostinství – doma • Poskytujeme pohostinství – v restauraci	ODS – Společnost – kultura (Kultura stolování)
• Sestaví s potřebnými náležitostmi pozvání na návštěvu • Prostřednictvím modelových situací uvítá návštěvu, rozloučí se s návštěvou, poděkuje za návštěvu	• Přijímáme návštěvy	
• Vyjmenuje nejběžnější situace pro předávání dáreků • Z nabídky zvolí vhodný dárek pro osobu blízkou (z rodinného kruhu) i osobu cizí • Zvolený dárek vhodně zabalí, odstraní cenovku	• Dárky	

• Formuluje slovně žádost o půjčení zadané drobnosti i poděkování při jejím vracení (modelová situace) • Předvede odmítnutí půjčky cennější věci (peněz) nedůvěryhodné osobě	• Půjčování, vracení	
• S pomocí kalendáře vyjmenuje nejvýznamnější církevní svátky v kalendářním roce • K jednotlivým svátkům přiřadí adekvátní obyčeje • Charakterizuje nejznámější obyčeje související s Vánocemi a Velikonocemi	Rodinné události a slavnosti • Církevní svátky a obyčeje v našem životě	ODS – Společnost – náboženství (Vánoce, Velikonoce – církevní svátky)
• Vysvětlí rozdíl mezi křtem a vítáním občánků • Vyjmenuje několik pravidel vhodných při návštěvě rodiny s právě narozeným dítětem	• Narození dítěte, křest, vítání občánků	
• Objasní pojmy: narozeniny, jmeniny, kulaté narozeniny • Ústně formuluje přání k narozeninám adekvátně jednotlivým osobám • Z dané nabídky zvolí vhodné dárky pro jednotlivé osoby	• Narozeniny, jmeniny	
• Uvede 2 podoby svateb – občanskou a církevní • Vyjmenuje základní přípravy na svatbu • Stručně popíše dle názoru průběh svatebního dne	• Zasnoubení, svatba	
• Charakterizuje zlatou svatbu jako padesátileté soužití manželů • Charakterizuje pojem rozvod a uvede jeho nejčastější příčiny • Vyjmenuje formy péče o dítě po rozvodu • Charakterizuje pojem výživné • Formuluje ústně kondolenci a uvede, komu je žádoucí ji vyjádřit • Popíše oblečení vhodné na pohřeb	• Výročí sňatku • Rozvod • Poslední věci člověka	

• Popíše rozdíly mezi bydlením v rodinném domku a bytě • Popíše funkci jednotlivých místností v bytě • Navrhne zařízení svého pokoje (domu, bytu)	Kultura bydlení • Požadavky na moderní bydlení	ODS – Společnost – kultura (Kultura bydlení)
• Při akcích školy – výlety, projekty, vycházky dodržuje základní pravidla chování v přírodě • Vyhledá na mapě nejbližší chráněnou krajinnou oblast dle svého bydliště • Popíše chování v chráněné krajinné oblasti, při návštěvě ho dodržuje	Kultura životního prostředí • Jak se chovat v přírodě, chráněná území v České republice	ŽP – Vztahy člověka k prostředí (Chráněná území v kraji Vysočina)
• Na ulici (chodníku) dodržuje chůzi vpravo • Pro získání potřebných informací užije vhodných formulací • Při pohybu na ulici i v dopravních prostředcích si dává pozor na osobní věci • Vyhledá na www stránkách vhodné dopravní spojení i cenu jízdenky • V modelových situacích i v praxi zakoupí vhodnou jízdenku u pokladny (průvodčího) • Dodržuje společenská pravidla spojená s cestováním (v praxi i v modelových situacích)	Chování na veřejnosti • Chování na ulici • Chování v dopravních prostředcích	ODS – Osobnost a její rozvoj (nácvik vhodných algoritmů chování v daných situacích)
• Vyjmenuje typy obchodů včetně internetových • V modelových situacích důrazně, ale slušně odmítne dealera nabízejícího zboží, o které nemá zájem • Správně čte údaje na obalech zboží (velikost, datum spotřeby, atd.) • Uvede, co potřebuje k reklamaci zboží a situačně ji předvede	• Nakupování	ODS – Masová média (internetové nakupování)

• Uvede rozdíl mezi restaurací a kavárnou • V modelové situaci i v praxi provede objednávku i placení • V modelové situaci i v praxi dodržuje společenská pravidla spojená s návštěvou daných zařízení	• Chování v restauraci, kavárně, vinárně	
• Z nabídky zvolí adekvátní oblečení pro divadla různých forem • Pojmenuje dle názoru základní části divadla • V modelových situacích i při vlastní návštěvě divadla dodržuje pravidla společenského chování	Chování v kulturních a společenských zařízeních • Chování v divadle	ODS – Osobnost a její rozvoj (nácvik vhodných algoritmů chování v daných situacích)
• Z nabídky zvolí adekvátní oblečení pro dané příležitosti • Uvede hlavní zásady chování při návštěvě muzea a výstavy • Vyhledá na www stránkách výstavu dle svých zájmů a doporučí ji ostatním	• Kino, koncert, přednáška • Návštěva muzea, výstavy	DS – využívání digitálních technologií k vyhledávání informací
• Na www stránkách knihovny vyhledá, zda je požadovaná kniha v majetku knihovny, případně si ji rezervuje • Při pobytu ve studovně i čítárně dodržuje daná pravidla chování • Při návštěvě kostelů a chrámů dodržuje pravidla ohledně vhodného oblečení (např. pokrývka hlavy) i adekvátního chování; pro prohlídku interiérů volí dobu, kdy se nekonají bohoslužby • Pro návštěvu sportovních zařízení a utkání zvolí adekvátní oblečení • Respektuje pravidla fair play hry, na demonstračních materiálech označí výtržnosti a vulgární projevy	• Návštěva knihovny, studovny, čítárny • Návštěva kostelů, chrámů, hřbitovů • Návštěva sportovních zařízení a utkání	

• Zvolí vhodné oblečení a líčení pro danou příležitost • Při dramatizacích dodržuje pravidla společenské komunikace pro danou příležitost – adekvátně osloví partnera (partnerku), představí se, požádá o tanec	• Taneční, ples, diskotéka	
• V modelové situaci se objedná k lékaři, zavolá rychlou lékařskou pomoc • Při modelové situaci stručně formuluje své potíže, se kterými k lékaři přišel, adekvátně lékaře i sestru oslovuje • Při modelové situaci přijme lékaře doma, popíše zdravotní problémy člena rodiny, ke kterému byl lékař volán	• Návštěva lékaře	
• Na příslušných www. stránkách zjistí úřední hodiny příslušného úřadu • Podle toho, co potřebuje vyřídit, vyjmenuje potřebné doklady, které musí mít s sebou • Vyplní dle vzoru potřebný formulář	• Jednání s úřady	ODS – Potřebné právní minimum pro soukromý život (úřady a jejich služby) DS – využívání digitálních technologií k vyhledávání informací DS – online komunikace
• Charakterizuje svými slovy pojem dovolená • Vyjmenuje typy dovolené, zvolí pro ně vhodné oblečení	• Dovolená	
• Respektuje zvláštnosti lidí s postižením a dle pokynů jim pomáhá při sebeobsluze • Dle příkladu komunikuje s lidmi adekvátně jejich postižení	• Handicapovaní a společenská výchova	
• Vyjmenuje nejpočetnější národnostní menšiny v České republice • Dle názoru popíše odlišnosti ve způsobu života a společenském chování těchto menšin	• Národnostní menšiny	ODS – Tolerance (základní povědomí o národnostních menšinách v ČR)

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 240 hodin

Hodinová dotace byla rozdělena níže uvedeným způsobem:

Teorie (výchova ke zdraví) - 60 hod

Pohybové aktivity - 180 hod

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět klade důraz na získávání kladného vztahu ke zdravému způsobu života a pocit uspokojení z prováděných pohybových aktivit, vede žáky k začleňování pohybových dovedností do svého denního režimu jako nezbytnou součást zdravého životního stylu.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Tělesné výchovy směřuje k tomu, aby žáci:

- pojali zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života
- dosáhli optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností a schopností
- kontrolovali a ovládali své jednání v duchu zásad fair play

Charakteristika obsahu učiva

Obsahem předmětu je uvědomění si potřeby pravidelných pohybových aktivit jako součástí zdravého životního stylu, uspokojení vlastní pohybové potřeby, rozvíjení soutěživosti, zdatnosti a výkonnosti, dodržování bezpečnosti a hygieny při sportu a tím i prevenci úrazů a nemocí. Do tohoto předmětu je integrovaná Výchova ke zdraví. Jejím cílem je prevence přenosu chorob, posílení aktivního přístupu ke zdraví, podpora adekvátního životního stylu s důrazem na prevenci vzniku chronických neinfekčních chorob tzv. civilizačních nemocí, prevence závislostního chování a edukace v oblasti ochrany obyvatel za mimořádných událostí (pravidelný nácvik požárního poplachu, účast na výukových programech spojených s prevencí rizikového chování.

Strategie výuky

Předmět Tělesná výchova je vyučován v obou ročnících. V těchto hodinách nejčastěji využíváme metod vysvětlování, dále nácvik modelových situací – při teoretické části, předvádění pohybových aktivit – při tělesných cvičeních. Součástí vyučovacích hodin jsou i sportovní soutěže, sportovní dny a tělesná příprava na turistické aktivity v rámci školních projektů.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- aktivní přístup k pohybu v rámci vyučovacích hodin Tv
- úroveň tělesné zdatnosti podle individuálních dispozic jednotlivých žáků

- zvládnutí konkrétního dílčího úkonu dle zadání vyučujícím
- snahu využívat osvojené pohybové dovednosti v denním režimu (např. v době vyučovacích hodin)

Vyučovací předmět Tělesná výchova se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **komunikativních** (vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci, komunikovat na požadované úrovni - používat odbornou terminologii, vyjadřovat a obhajovat svůj názor)
- **k řešení problémů** (spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi - týmová práce, získat informace potřebné k řešení problému, ověřit si správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **občanských a kulturního povědomí** (jednat odpovědně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu ostatních spolužáků, jednat v souladu se zásadami fair play a dodržovat společenské chování při kolektivních sportech, ...)
- **personálních a sociálních** (aktivně se zapojovat do kolektivních her, přijímat a plnit zadané úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy)
- **odborných** (dbát na bezpečnost a ochranu zdraví při pohybových aktivitách, znát státní systém při mimořádných situacích ohrožení - integrovaný záchranný systém, ovládat prvky základů první pomoci)
- **matematických** (správně používat běžné jednotky - m, cm při zhodnocování vlastních výsledků)
- **člověk a digitální svět** (využívat digitální technologie k motivaci a aktivizaci žáků – mobilní telefony s aplikací krokoměrů, digitální fitness náramky, chytré hodinky – počet kroků za určité období, tep, ... ; zaznamenávání získaných dat a následná práce s nimi: zaznamenávat pohybové aktivity za účelem zlepšování v pohybové dovednosti a jejich sdílení – video dokumentace: mobil, tablet, tvorba grafů a tabulek; orientovat se při pobytu v přírodě podle GPS v mobilu, sestavení trasy vycházky, výletu. ...; důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického jednání;)

Předmět Tělesná výchova napomáhá aplikaci průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- využíváním vhodných názorných ukázek rozvíjíme u žáků odpovědnost za své zdraví jako jedné z prvořadých hodnot
- pomocí modelových situací nacvičujeme jak rozpoznat co ohrožuje tělesné a duševní zdraví
- využíváním pohybových aktivit, pravidel a soutěží vedeme žáky ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play
- vhodnou motivací rozvíjíme u žáků schopnost obhajovat své názory a postoje, vyslechnout názory druhých a přiměřeně na ně reagovat.

Člověk a svět práce

- pomocí motivačních her rozvíjíme u žáků sebepoznávání, vnímání a psychohygienu
- pomocí nácviku modelových situací podporujeme u žáků odpovědné prosazování svých postojů

Člověk a životní prostředí

- vlastním přístupem podporujeme u žáků osvojování si zásad zdravého životního stylu a osobní odpovědnosti za své zdraví
- vhodnou motivací rozvíjíme vztah člověka k životnímu prostředí

- v rámci školy se uskutečňuje realizace projektu „Zdravá škola“(podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V (podrobněji roční prováděcí plány) a ve spolupráci se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

- využívání digitálních technologií při hledání informací ze světa sportu pomocí internetu a GPT, ověřování pravdivosti informací alespoň ze 2 zdrojů
- motivace žáků k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- řešení problémů sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- motivace žáků k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky (krokoměry,...)
- ukládání vytvořených nebo získaných výukových materiálů a záznamů o použitých zdrojích do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání
- zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií – sdílení sportovních zážitků a úspěchů
- posuzování důsledků komerčního vlivu médií na zdraví člověka,
- využívání digitálních technologií jako pomocníka pro rozvoj osobní pohody (např. ukázky aplikací ohledně psychického zdraví, šikany, ...)
- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při používání digitálních technologií, kompenzační cvičení snižující zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií
- obeznamování s aktuálními riziky digi technologií, obeznámení s problematikou autorských práv

Tělesná výchova – 1. a 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Z předložené nabídky pokrmů vyjmenuje vhodné pokrmy dle zásad zdravé výživy • Dle předloženého vzoru popíše, které faktory životního prostředí mohou v negativním smyslu ovlivnit zdraví člověka • Zdůvodní význam zdravého životního stylu na zdraví jednotlivce • S názorem objasní negativní důsledky rizikového chování	Péče o zdraví • Činitelé ovlivňující zdraví • Výživa a stravovací návyky • Životní prostředí, životní styl • Pohybové aktivity • Rizikové chování	ODS – Osobnost a její rozvoj (vliv výživových zvyklostí na naše zdraví - osobní odpovědnost za svůj jídelníček) DS – práce s daty (třídění potravin, sestavování jídelníčků)
• S názorem posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví • Na příkladech uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • Posoudí vliv reklamy na své zdraví v kladném i záporném smyslu	• Duševní zdraví a rozvoj osobnosti • Sociální dovednosti • Rizikové faktory poškozující zdraví	DS – práce s informačními médii (kritické hodnocení předkládaných informací - reklamy)
• Z nabídky vzorových příkladů objasní vliv fyzického a psychického zatížení na organismus • Popíše, kde hledat pomoc v případě úrazu nebo nemoci • Vysvětlí, jak má aktivně chránit své zdraví	• Odpovědnost za zdraví své i druhých; • Péče o veřejné zdraví v ČR • Zabezpečení v nemoci • Práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu	DS – práce s informačními médii, komunikace (vyhledání pomoci na internetu, komunikace s pomáhajícími organizacemi)
• Pomocí modelových situací nacvičuje etiku chování v partnerských vztazích a odpovědný přístup k pohlavnímu chování	• Partnerské vztahy, lidská sexualita	

• Dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při jakékoliv činnosti	• Prevence úrazů, nemocí a rizik ohrožujících zdraví	SP – dodržování BOZP
• Vyjmenuje nejdůležitější mimořádné události a objasní jejich nebezpečí • Z předložené nabídky vhodných názorů popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a života obyvatel • Vysvětlí, jak správně reagovat a kam se obrátit při oznamování mimořádných situací (přivolání Integrovaného záchranného systému) • Z nabídky příkladů popíše obsah evakuačního zavazadla i jeho používání	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí. • Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) • Základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	ŽP – rozsah a dopad živelních pohrom na životní prostředí DS – práce s informačními médii, komunikace (vyhledání pomoci na internetu, komunikace s pomáhajícími organizacemi)
• Dle názoru (situační hry) popíše postup při poskytování první pomoci	První pomoc • Úrazy a náhlé zdravotní příhody • Poranění při hromadném zasažení obyvatel • Stavy bezprostředně ohrožující život	ODS – Morálka (morální a osobní odpovědnost při krizových situacích)
• Vysvětlí význam pohybu na lidský organismus v rámci prevence civilizačních chorob • Připraví vhodné prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • Rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • Uplatňuje zásady sportovního tréninku • Pomocí názorných situací uplatňuje techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách	Tělesná výchova Teoretické poznatky • Význam pohybu pro zdraví; • Prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti • Technika a taktika; • Zásady sportovního tréninku	SP – význam zdraví a fyzické zdatnosti při výběru povolání DS – práce s daty (měření základních pohybových výkonů prostřednictvím vhodných technologií a jejich porovnávání s

		předchozími výsledky, sdílení sportovních úspěchů a zážitků)
• Volí sportovní vybavení (výstroj, výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • Dodržuje bezpečnost a základní hygienická pravidla při sportovních činnostech • Využívá komunikace při pohybových aktivitách – dodržuje smluvené signály dle zadání vyučujícím • Upevňuje si získané kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace při vlastní únavě	• Výstroj, výzbroj, údržba • Vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí • Záchrana a pomoc; • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • Zásady chování a jednání v různém prostředí • Odborná terminologie • Regenerace, kompenzace, relaxace	DS – práce s informačními médii (vyhledávání informací ze světa sportu – odborná terminologie, výstroj, sportovní pomůcky)
• Dodržuje zásady jednání fair play, rozlišuje nesportovní jednání • Pomocí informací z různých zdrojů vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a významu pohybu	• Pravidla her, závodů, soutěží • Olympionismus • Rozhodování • Zdroje informací	DS - práce s informačními médii (vyhledávání pravidel her, údajů o olympiádách, paraolympiádách)
• Kultivuje své tělesné a pohybové projevy • Ovládá kompenzační cvičení s využitím pomůcek (overbally, masážní míčky, velké míče, metoda snoezelen,...) k regeneraci tělesných a duševních sil • Uplatňuje osvojené způsoby relaxace i v rámci vyučovacích hodin ve třídě – relaxační chvílky	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení • pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční (míče, švihadla, činky), koordinační, kompenzační (overbally, velké míče), relaxační aj. jako součást všech tematických celků	ODS – Osobnost a její rozvoj (význam relaxace pro duševní hygienu)
	Gymnastika a tance • Gymnastika:	

• Sladí pohyb s hudbou, s pomocí vyučujícího sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu • Využívá pohybové dovednosti při hrách a soutěžích • Ovládá techniky přihrávek – obouruč, jednoruč, o zem • Využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti;	• Cvičení s náčiním • Cvičení na nářadí, přeskoky, • Akrobacie, šplh • Rytmická gymnastika, cvičení bez náčiní a s náčiním • Kondiční programy • Cvičení s hudbou • Tance	ODS – Komunikace (komunikace a chování při kulturních událostech spojených s tancem)
• Uplatní techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách • Předvede jednotlivé techniky běhu a skoku • Porovnává své výsledky a výkony s ostatními žáky • Ovlivňuje správné držení těla při atletických disciplínách	Atletika • Běhy (rychlý, vytrvalý), starty; • Skoky do výšky a do dálky • Hody a vrh koulí	DS – práce s daty v základních digitálních formátech (zaznamenávání a porovnávání sportovních výsledků, tvorba tabulek a grafů)
• Vysvětlí význam přípravy organismu (protažení, uvolnění, ...) před pohybovou činností • Po ukončení pohybové aktivity pomocí vybraných cviků uvolní hlavní svalové skupiny • Ovládá základní herní činnosti kolektivních her a uplatňuje je při týmovém výkonu družstva • Dle svých schopností ovládá míč nohou i rukou – vedení míče, různé techniky přihrávek	Pohybové hry • - drobné (pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti, spolupráce) • - sportovní – vybíjená, florbal, kopaná, ...	ODS – Morálka (význam dodržování zásad fair play při pohybových hrách)
• Pomocí vhodných cviků rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • Pomocí ukázky vyučujícího dle svým schopností a možností předvede přetah, přetlak, pád	Úpoly • Základy sebeobran	

• Nezneužívá svých silových dispozic vůči slabším spolužákům		
• Využívá optimálního zimního počasí pro otužování a zvyšování kondice v zimním období – vycházky do okolí školy, sánkování, hry ve sněhu	Zimní a další pohybové činnosti (podle podmínek školy, možností, zájmu žáků a aktuální nabídky) • Vycházky do okolí školy spojené s environmentální výchovou – péče o zvěř a ptactvo v zimě (přikrmování) • Kondiční vycházky do okolí školy • Dodržování zásad bezpečnosti práce při zimních aktivitách - odhazování sněhu	
• V rámci školních projektů (pořádání turistických pochodů) zhodnotí svoji tělesnou zdatnost • Dodržuje zásady bezpečného chování v daném prostředí • Uvede zásady ekologického chování v přírodě a při různých formách turistických pochodů	Turistika a pohyb v přírodě • Příprava turistické akce • Orientace v terénu • Orientační běh	ŽP – vztah člověka k životnímu prostředí a regionu v němž žije DS – využití digitálních technologií při plánování turistických tras a orientaci v přírodě
• Využívá drobné hry na procvičení jemné motoriky • Pomocí vhodných cviků zjistí úroveň své pohyblivosti a tělesné zdatnosti	Testování tělesné zdatnosti • Motorické testy	
• Pomocí názorných cviků zvolí vhodná cvičení vedoucí ke korekci svého zdravotního oslabení a rozliší vhodné x nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke svému zdravotnímu oslabení • Dbá na správnou techniku dýchání při cvičení	Zdravotní tělesná výchova (pro žáky se zdravotním oslabením) • Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • Pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě • Kontraindikované pohybové aktivity	

6.2. Vyučovací předmět:

PRÁCE S POČÍTAČEM INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 160 hodin

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět Práce s počítačem rozšiřuje žákům základní vědomosti z oblasti počítačové gramotnosti a vede k jejich aktivnímu využívání v praxi. Hlavním úkolem je prohloubení již získaných dovedností při práci s počítačem, které budou využitelné v běžném životě, případně v budoucím zaměstnání. Dalším cílem je orientace v rychle se měnícím světě digitálních technologií.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu Práce s počítačem směřuje k tomu, aby žáci:

- uměli základy komunikace přes počítač, napsali dopis, zprávu, žádost, přání a další textové dokumenty potřebné v praktickém životě
- rozvíjeli své komunikační a sociální dovednosti a dovednost řešit problémové situace
- dodržovali pravidla bezpečnosti při práci na internetu a sociálních sítích

Charakteristika obsahu učiva

Učební osnova předmětu Práce s počítačem je rozpracována v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně v obou ročnících, přičemž tato hodina je v obou ročnících čerpána z disponibilní dotace.

Obsah učiva sestává z učiva týkajícího se obsluhy počítače a jeho periférií, práce se soubory, složkami a záznamovými médii. Důraz je kladen na ovládnutí psaní textu, orientaci na klávesnici a práci s textovým editorem, dále pak na práci s internetem a informacemi, které lze zde získat či prezentovat. Žáci by tedy měli umět základy komunikace přes počítač, napsat dopis, zprávu, žádost či jiné textové dokumenty dle potřeby a měli by být schopni vytvořit jednoduchou prezentaci. Pro větší motivaci a k prohlubování učiva jiných předmětů je využíván různý výukový software dle potřeby výuky.

Učební osnova předmětu Informační a komunikační technologie je rozpracována v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně v obou ročnících.

Obsah učiva sestává z 5 oblastí - Data a informace, Vývoj, testování a provoz software, Informační systémy, Digitální technologie, Bezpečnost v digitálním prostředí. Výuka v tomto předmětu má přispět k porozumění světu počítačů a informačních systémů, tím usnadňovat aplikaci digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Strategie výuky

Předmět Práce s počítačem a Informační a komunikační technologie je vyučován v obou ročnících. Výuka probíhá převážně v moderně vybavené počítačové učebně. Pro výuku je charakteristická individuální práce žáka s počítačem navazující na výklad nového učiva s názornými příklady, při kterém je možno využívat dataprojektor či interaktivní tabuli. Znalosti a dovednosti jsou ověřovány mimo jiné při jejich aplikaci na úkoly z praktického života nebo ve vztahu k odborným předmětům. Při hodnocení je důraz kladen především na hloubku porozumění, schopnost logického úsudku a užívání získaných dovedností a znalostí v běžném praktickém životě.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných informací a dovedností získaných při výuce)
- hloubku porozumění (vlastní interpretace informací, dokládání příklady) a schopnost logického úsudku
- aktivitu žáků při samostatné práci
- užívání získaných znalostí a dovedností v praktickém životě

Vyučovací předmět Práce s počítačem se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **komunikativních** (získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovat s nimi a posoudit jejich věrohodnost; komunikovat elektronickou poštou; být mediálně gramotní)
- **k řešení problémů** (volit adekvátní prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých úkolů, navrhnout řešení problémů, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **personálních a sociálních** (umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)
- **k pracovnímu uplatnění** (získávat přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; sestavovat dokumenty pro komunikaci s potenciálními zaměstnavateli)
- **odborných** (využívat ICT k záznamu informací v programech spojených s pracovní náplní v provozních službách a k vyhledávání odborně zaměřených informací)
- **matematických** (zaměření na finanční gramotnost, aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů, k řešení finančních záležitostí)
- **digitálních** (ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívat je k zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce; vhodnými postupy a prostředky získávat a zpracovávat data, informace a vytvářet digitální obsah v různých formátech; vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažovat jejich rizika a přínosy; předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat; v digitálním prostředí jednat eticky)

Předmět Práce s počítačem napomáhá aplikaci průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- uplatňováním demokratických principů v životě třídy i celé školy vytváříme základní povědomí o základních právech a povinnostech občana demokratické společnosti
- mediální výchovu realizujeme jako:
 - práci s osobním portfoliem žáka

- orientaci v masových médiích formou volby užitečných produktů pro svou potřebu – pro poučení (informace), prezentaci, zdroj inspirace i zábavu

Člověk a svět práce

- prostřednictvím internetu učíme žáky, jak vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se na trhu práce, orientovat se v náplních profesí a vytvářet si o nich základní představu
- pomocí názorných příkladů a modelových situací rozvíjíme dovednost žáků písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli

Člověk a životní prostředí

- se uskutečňuje realizací projektu „Zdravá škola“ (podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V. (podrobněji roční prováděcí plány) ve spolupráci se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

- klíčové průřezové téma provází žáky všemi vyučovacími předměty (viz. učební plány jednotlivých předmětů); jeho základní charakteristikou je aplikace – tzn. schopnost využívat digitální technologie při nejrůznějších činnostech a při řešení různých problémů
- realizujeme formou:
 - využívání dovedností práce s počítačem k psaní různých dokumentů či k prezentaci projektů a výrobků, vyhledávání, třídění a zaznamenávání dat
 - realizaci mediální výchovy (viz výše)
 - používáním školního informačního systému

Práce s počítačem		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: - Rozlišuje pojmy hardware, software, uvede příklady - Pojmenuje části PC sestavy, popíše funkci jednotlivých komponentů a přídatných zařízení - Využívá základní funkce PC a jeho periferií - Respektuje zásady bezpečnosti práce s PC a prevenci zdravotních rizik při práci s PC	1. HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC - Základní počítačové a programové vybavení - Bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	DS - funkce PC a jeho periferií
- Vysvětlí pojem operační systém - Orientuje se v operačním systému MS Windows - Zvládá práci s okny - Ovládá základní práci se soubory (vyhledá soubor, založí, pojmenuje soubor, uloží soubor do určeného místa) - Provádí základní nastavení plochy	2. Operační systém, počítačová síť - Operační systém - Soubor, složka, adresářová cesta, stromová struktura - Práce s okny - Osobní nastavení, vzhled pracovní plochy	
- Píše text v textovém editoru, provádí jednoduché úpravy textu - Ovládá základní funkce v programu Malování, uloží obrázek - Užívá základních funkcí vybraných prohlížečů fotografií - Pracuje s vybranými výukovými programy - Dodržuje bezpečnou vzdálenost od monitoru	3. Aplikační software, textový procesor - Textový procesor WordPad a MS Word - Další aplikační programové vybavení (kreslení, psaní 10 prsty, prohlížeč fotografií apod.) - Výukové programy	SP - Tvorba dokumentů spojených s hledáním pracovního místa ODS – Tvorba mediálního sdělení
	4. Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu	ODS – komunikační možnosti internetu

• Založí emailovou schránku a je obeznámen s jejími funkcemi • Používá komunikační programy pro chatování • Ovládá základní funkce mobilního telefonu, napíše krátkou textovou zprávu • Dodržuje pravidla bezpečné komunikace přes internet	• Připojení k síti, specifikace připojení k síti, sdílení dokumentů a prostředků • E-mail, chatování, messenger, vidiokonference, telefonie • Mobilní telefon, SMS • Pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci	• ODS – bezpečnost a rizika elektronické komunikace • SP – využití elektronické komunikace při vyhledávání pracovních míst
• Orientuje se v prostředí internetového prohlížeče, ovládá jeho základní funkce • Správně formuluje požadavek při vyhledávání na internetu	5. Internet - zdroj informací • Internetový prohlížeč • WWW, vyhledávání informací	• ODS - prostředí internetových prohlížečů • SP – vyhledávání pracovních míst na internetu • ODS – svobodný přístup k informacím • SP - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Práce s počítačem		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Ovládá standardní obsluhu počítače a jeho periférií (tiskárna, skener, digitální fotoaparát) • Popíše typy počítačových sítí a jejich částí • Provádí jednoduchou údržbu počítače • Dodržuje postupy při běžných problémech s HW a SW a zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou	1. HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC • PC síť a jejich prvky • Jednoduchá údržba počítače • Postupy při běžných problémech HW a SW	• DS - funkce PC a jeho periférií

• Provádí běžné operace se soubory a složkami (kopíruje, přesouvá, maže, ukládá) • Pohybuje se ve stromové struktuře souborů • Ukládá data na pevný disk nebo na flash disk • Je seznámen se základními funkcemi antivirových programů	2. Operační systém, počítačová síť • Práce se soubory a složkami – vyhledávání, kopírování, přesun, mazání • Uchovávání dat • Prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením	
• Při práci s textem používá pokročilejších funkcí, vloží do textu obrázek nebo WordArt • Ovládá základní funkce tabulkového procesoru • Sestaví jednoduchou prezentaci s textem a obrázky, využívá základní funkce PowerPointu • Vytvoří fotoaparátem snímek, propojí fotoaparát s PC a přenese snímek do určeného úložiště • Pracuje s vybranými výukovými programy • Dodržuje bezpečnou vzdálenost od monitoru, nastaví si optimální výšku židle (s pomocí)	3. Aplikační software, textový procesor • Pokročilá práce s textem • Tabulkový procesor • Prezentace v PowerPointu • Práce s digitálním fotoaparátem • Výukové programy	• SP - Tvorba dokumentů spojených s hledáním pracovního místa • ODS – Tvorba mediálního sdělení
• Aktivně používá emailovou schránku, ovládá její nastavení • V případě potřeby využívá alternativní způsob komunikace elektronickou poštou • Neotvírá elektronickou poštu s podezřelým obsahem • Používá komunikační programy umožňující telefonování přes internet • Je obeznámen s principem sociálních sítí i jejich riziky; pokud jich využívá, dodržuje zásady bezpečné komunikace a chrání své osobní údaje před zneužitím	4. Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu elektronická komunikace • Alternativní komunikace na PC • Připojení k síti, specifikace připojení k síti, sdílení dokumentů a prostředků • E-mail, chatování, messenger, videokonference, telefonie • Sociální sítě • Pravidla bezpečné e-komunikace	• ODS – komunikační možnosti internetu • ODS – bezpečnost a rizika elektronické komunikace • SP – využití elektronické komunikace při vyhledávání pracovních míst

• Je si vědom zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky		
• Zvolí adekvátní vyhledávač dle konkrétního požadavku • Správně formuluje vyhledávací atributy a hesla • Při vyhledávání informací volí jednoduché a vhodné cesty • Porovná informace z více zdrojů, posoudí jejich kvalitu • Získané informace přenesou do textového nebo grafického editoru • Respektuje pravidla ochrany osobních dat, nezveřejňuje své osobní údaje	5. Internet - zdroj informací • Metody, nástroje a informační zdroje k vyhledávání informací • Práce s informacemi, kritické posouzení kvality informací • Ochrana osobních dat	• ODS - prostředí internetových prohlížečů • SP – vyhledávání pracovních míst na internetu • ODS – svobodný přístup k informacím • SP - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Informační a komunikační technologie		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Uvede příklady dat ve svém okolí a oboru • Uvede příklady zdrojů dat • Rozliší data obrázku, textu, zvuku dle přípony souboru • Rozliší různé soubory s ohledem na jejich velikost a nároky na uložení	1. Data a informace • Data a informace ○ Získávání, vyhledávání a ukládání dat • Kódování a přenos dat ○ velikost souboru, bity a bajty ○ záznam a přenos dat a informací v digitální podobě	• SP – vyhledávání informací týkajících se trhu práce
• Přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • Rozdělí problém na jednotlivé části, navrhne a popíše kroky k jejich řešení	2. Vývoj, testování a provoz software • Návrh programu ○ formulace úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení ○ zápis jednoduchého algoritmu, jednotlivé kroky a jejich návaznost • Základy tvorby programu ○ návrh jednoduchého programu	

• V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví jednoduchý program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování • Ověří správnost sestaveného programu • Upraví program pro obdobný problém		
• Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé (systémové) prvky a vztahy mezi nimi • Určí svou uživatelskou roli v informačním systému, který používá • Pro vymezený problém sestaví tabulku • Vkládá a upravuje data v tabulce přes uživatelské rozhraní	3. Informační systémy • Účel informačních systémů, uživatelé a jejich oprávnění • Řazení a filtrování dat při hledání odpovědí na položené otázky • Tabulka a její struktura – data, jejich typ a popis (atributy)	• DS – používání školního informačního systému
• Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení • Vysvětlí pojem operační systém, rozlišuje předinstalované a další aplikace • Efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle	4. Digitální technologie • Vstupní a výstupní zařízení, periferie, porty • Operační systém, jeho funkce a typy • Aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (textový, tabulkový procesor, tvorba prezentací)	• ODS – komunikační možnosti internetu • ODS – bezpečnost a rizika elektronické komunikace
• Dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi • Uvědomuje si rizika spojená s prací v kyberprostoru, způsoby útoků na uživatele a respektuje bezpečnostní nastavení svých digitálních zařízení • Popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí	5. Bezpečnost v digitálním prostředí • Základní prvky ochrany, rizika digitálního prostředí • Sociometrické metody útoků na uživatele • Bezpečné chování a nastavení prostředí • Digitální stopa – vědomá, nevědomá, cookies, narušení soukromí	• ODS - prostředí internetových prohlížečů • ODS – svobodný přístup k informacím • SP - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Informační a komunikační technologie		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • Sdělí informaci obrázkem • Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • Vyčte informace z daného modelu • Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy • Rozpozná různé modely, které reprezentují tutéž skutečnost, najde chybu v modelu a ve vlastním modelu chybu opraví	1. Data a informace • Data a informace ○ práce s daty ○ chyby v interpretaci dat • Kódování a přenos dat ○ záznam a přenos dat a informací v digitální podobě ○ distribuce dat • Modelování – schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa	• SP – vyhledává a vyhodnocuje informace z trhu práce
• V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • V programu najde a opraví chyby • Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • Používá opakování a větvení programu • Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • Podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota	2. Vývoj, testování a provoz software • Návrh programu ○ formulace úlohy, rozdělení problému na části, identifikace opakujících se vzorů ○ zápis algoritmu k řešení problému z praxe • Základy tvorby programu ○ Tvorba jednoduchého programu ○ Hledání chyb ve vlastním programu ○ Autorství a licence a programu	

• Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • Přečte program pro robota a najde v něm případné chyby		
• Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • Doplní posloupnost prvků • Umístí data správně do tabulky • Doplní prvky v tabulce • V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný • Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	3. Informační systémy • Uživatelské rozhraní, řazení a filtrování dat při hledání odpovědí na položené otázky • Postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu • Tvorba evidence dat • Chyby v evidovaných datech a jejich oprava	• SP - Orientace na stránkách nabízejících volná pracovní místa, zadávání kritérií
• Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • Efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle • Vybere nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě • Uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	4. Digitální technologie • Aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (grafický software, oblast 3D technologií, ...) • Počítačové sítě a jejich typy	• ODS – Tvorba mediálního sdělení
• Uvědomuje si principy, na kterých fungují sociální sítě a pravidla na ochranu soukromí na sítích • Rozumí pojmu personalizace obsahu a dle potřeby ji nastaví • Rozpozná podezřelé chování digitálních zařízení a požádá o pomoc	5. Bezpečnost v digitálním prostředí • Algoritmy sociálních sítí, personalizace obsahu • Podezřelé chování digitálních zařízení, sledování uživatele • Digitální identita, elektronický podpis, eGovernment • Státní informační systémy	• ODS - prostředí internetových prohlížečů • SP – vyhledávání pracovních míst na internetu • ODS – svobodný přístup k informacím

• Na základě doporučeného postupu sestaví silné heslo • Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat, respektuje bezpečnostní nastavení ve svých digitálních zařízeních • Popíše fungování zabezpečovacích řešení • Dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi, kde pracuje • Je seznámen s vybranými informačními systémy a jejich principy		• SP - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
---	--	--

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 80 hodin

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je získávat přehled o materiálech používaných v textilní výrobě a vlivu vlastností textilních vláken na výrobu délkových a plošných textilií.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka TM směřuje k tomu, aby žáci

- získané dovednosti a znalosti o přírodních a chemických textilních vláknech žáci využívají v praktickém životě
- rozpoznali tkaniny, na jejichž výrobu byly použity přírodní a chemické suroviny

Charakteristika obsahu učiva

Obsah vyučovacího předmětu se skládá ze tří okruhů

- učivo o textilních materiálech
- učivo s praktickou činností žáka při rozbořech textilních materiálů
- učivo o přízích a nitích

Žák rozeznává různé druhy textilních materiálů s ohledem na jejich využití v textilní výrobě. Z praktického hlediska rozpoznává textilní materiály, určuje jejich vlastnosti a vhodnost použití v praktickém životě. Ve výuce se promítají hlediska ekonomická, bezpečnostní a hlediska ochrany životního prostředí.

Strategie výuky

Předmět Textilní materiály je vyučován v obou ročnících. Výuka je vedena formou výkladu, vysvětlování, rozhovoru, práce s časopisy, použitím odborné literatury, exkurze a využívá znalostí z praxe. Pro názornost jsou využívány vzorečky konkrétních vláken a textilních materiálů.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- rozsah znalostí (přesnost, trvalost zapamatovaných informací a dovedností při praktických cvičeních)
- hloubku porozumění (vlastní výklad informací, příklady z běžného života)
- aktivitu žáků při vyučování, ověřování znalostí probíhá písemnou formou, testy, ústním zkoušením, rozbořem materiálů a domácími úkoly

Vyučovací předmět Textilní materiály se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **k učení** – žák zná možnost svého vzdělávání, zejména ve svém oboru
- **k řešení problémů** – žák je schopen samostatně řešit běžné pracovní problémy
- **komunikativních** – žák je schopen vyjádřit se písemně i slovně o dané pracovní situaci
- **digitálních** – podpora žáků v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich zpracování, třídění podle požadovaného algoritmu; posuzování důvěryhodnosti digitálních informací – ověřování z více zdrojů; ukládání a organizování své práce, výstupů na počítači i jiných úložištích; volba vhodných technologií, práce s digitálním obsahem a používání digitálních nástrojů s ohledem na probírané téma; důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického jednání; vyhledávání obrázků, které nepodléhají autorským právům)
- **odborných** – rozpoznává materiál, jeho vlastnosti a zejména využití vyrobené textilie v praktickém životě. Zajímá se o textilní výrobky běžně dostupné na trhu, dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci. Správně nakládá s materiály, energií a odpady s ohledem na životní prostředí.

Předmět Textilní materiály napomáhá aplikaci průřezových témat:

Člověk a svět práce

- žáci si osvojují poznatky související s uplatněním na trhu práce tak, aby mohli využívat všechny osobní i odborné předpoklady v praktickém, popřípadě pracovním životě.

Člověk a životní prostředí

- se uskutečňuje realizací projektu „Zdravá škola“ (podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V. (podrobněji roční prováděcí plány) a ve spolupráci se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

- Žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, informace a digitální obsah vztahující se k odbornému učivu – schémata, fotografie, prezentace, edukativní videa na YouTube a odborných webech atd. (pěstování a zpracování textilních vláken, struktura vláken pod mikroskopem, ukázky výrobků, simulace výrobních procesů...)
- Žáci využívají digitální technologie při řešení úkolů, problémů a tvorbě vlastních vzdělávacích výstupů. Učí se dokumentovat a sdílet výsledky své práce.
- Žáci se seznamují s používáním nástrojů umělé inteligence k vytváření obsahu k zadanému tématu, orientují se ve využívání interaktivních pracovních listů, testů a kvízů...
- Žáci se seznamují s riziky spojenými s digitálním prostředím, zejména při online nákupu textilu. Učí se rozeznávat důvěryhodné zdroje, chránit své osobní údaje a vyhodnocovat manipulativní praktiky, diskutují o rizicích nákupu textilu na neověřených e-shopech a sdílejí zkušenosti.
- Při individuální potřebě používají asistivní nástroje (hlasové zadávání, individualizace učebních materiálů – zvětšení písma...)

Textilní materiály – 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: - Vyjmenuje hlavní oblasti předmětu Textilní materiály - Popíše suroviny, které se používají v textilním průmyslu	- Předmět textilní materiály - Informace o předmětu textilní materiály	
- Svémi slovy vyjádří důležitost šetření textilními surovinami - Stručně popíše, kdy lidstvo začalo využívat přírodních surovin k výrobě jednoduchých přízí a tkanin	Historie výroby textilií	DS – práce s digitálním obsahem, digitální výukové moduly a kvízy, časová osa
- Rozlišuje přírodní vlákna rostlinného původu - Popíše stavbu vláken rostlinného původu	Přírodní vlákna rostlinného původu - Přírodní vlákna rostlinného původu (ze semen – bavlna, - kapok, ze stonků – len, konopí, juta, ramie, z listů – sisal a z plodů – kokosová vlákna	ŽP – vliv prostředí na lidské zdraví (přírodní materiály – šetrné materiály k lidskému zdraví i přírodě)
- Vyjádří, kde se jednotlivé rostliny pro získávání vláken pěstují - Popíše způsob získávání vláken	Oblasti pěstování vlákenných rostlin	ŽP – možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů – princip udržitelnosti rozvoje (ekologické pěstování lnu a bavlny) DS – digitální výukové zdroje a videa
Vyjmenuje, jaké výrobky se z daného textilního vlákna dají vyrobit a kde se v praktickém životě používají	Názorné ukázky využití přírodních rostlinných vláken (tkanina, pletenina, různé druhy přízí)	
- Rozdělí vlákna živočišného původu - Určí, co je podstatou vláken živočišného původu	Přírodní vlákna živočišného původu Vlákna ze srstí, chlupů, žíní a sekretu	

• Správně rozliší vlákna živočišného původu ze srstí • Vyjmenuje oblasti chovu zvířat, jejichž srst využívá textilní průmysl • Popíše způsob získávání vláken ze srstí	• Ovčí vlna, velbloudí srst, srst kozy angorské, kašmírské a domácí	ŽP – možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů – princip udržitelnosti rozvoje (ekologický chov ovcí)
• Dle ukázek plošných textilií určí vhodné využití v praktickém životě	• Ukázky různých druhů textilií vyrobených z ovčí vlny, ze srsti velblouda, kozy angorské, kašmírské a domácí	
• Popíše nejdůležitější vlastnosti vláken z chlupů • Vyzdvihne plstivost zvířecích chlupů a popíše způsob ručního a strojového plstění	• Textilní vlákna z chlupů – vlastnosti	ŽP – vztahy člověka k prostředí (negativní vliv na ovzduší při průmyslovém plstění)
• Rozezná koňské žíně od ostatních vláken živočišného původu • Popíše, jak se koňské žíně získávají • Vyjmenuje oblasti, kde se koňské žíně využívají v praktickém životě	• Vlákna z žíní – z ohonu a hřívý	
• Rozdělí vlákna ze sekretu • Popíše oblasti pěstování motýlů, od kterých se získává hedvábné vlákno • Vysvětlí, co je podstatou hedvábného vlákna	Hedvábné vlákno • Hedvábí pravé, plané a lasturové • Základní látky – sericin a fibroin	
• Popíše chov bourců morušových, kladení vajíček, zakuklování housenek a získávání vlákna	• Získávání vláken z kokonu	
• Pomocí názorných pomůcek popíše způsob výroby hedvábné příze • Dokonale ovládá nejdůležitější vlastnosti hedvábného vlákna	• Výroba hedvábných přízí – ruční a strojová (DVD) • Vlastnosti hedvábných přízí	DS – Tvorba digitálního obsahu na dané téma (prezentace...)
• Rozezná vzhled hedvábného vlákna pod mikroskopem	• Mikroskopický vzhled vlákna • Spalovací zkouška	

• Popíše spalovací zkoušku hedvábného vlákna • Určí, které chemikálie rozpouštějí hedvábné vlákno	• Chemická zkouška	
• Pozná hedvábné tkaniny a způsob použití hedvábných tkanin v praktickém životě	• Vzorečky hedvábných tkanin, módní přehlídka hedvábných modelů Blanky Matragi (DVD)	
• Popíše rozdíly ve vlastnostech pravého a planého hedvábí • Vyjmenuje, kde se využívá planého hedvábí	• Vlastnosti pravého a planého hedvábí • Použití planého hedvábí	
• Vysvětlí způsob využívání hedvábí od mořských plžů – lasturové hedvábí	• Hedvábí lasturové	
• Představí vlákna nerostného původu • Popíše způsob získávání azbestu • Vyjmenuje nejdůležitější vlastnost azbestového vlákna • Odpovídá na otázky, kde se azbestové vlákno využívá a proč se od jeho používání ustupuje	• Vlákna nerostného původu - azbest	ŽP – vliv prostředí na lidské zdraví (útlum výroby azbestového vlákna)

Textilní materiály – 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Rozdělí textilní vlákna na přírodní a chemická • Uvede příklady, kde se v praktickém životě setkal s tkaninou z přírodního a chemického materiálu	• Přírodní textilní vlákna, chemická textilní vlákna	ŽP – vztahy člověka k prostředí (srovnávání chemických a přírodních vláken z hlediska prospěšnosti na lidské zdraví)
• Vysvětlí termín nekonečné vlákno a rozdíl mezi klasickými a nekonečnými vlákny	• Přírodní textilní vlákna v určité dané délce a chemická vlákna v nekonečné délce	

• Popíše důvod, kdy a proč se začala vyrábět chemická vlákna z přírodních polymerů a ze syntetických polymerů	• Historie výroby vláken z přírodních a syntetických polymerů	
• Vyjmenuje suroviny, které se používají k výrobě vláken z přírodních polymerů • Rozdělí vlákna z přírodních polymerů	• Nejdůležitější suroviny pro výrobu vláken z přírodních polymerů (dřevo a odpadová bavlna linters) • Umělé hedvábí – viskóзовé, měďnaté a acetátové	
• Popíše výrobu jednotlivých vláken z přírodních polymerů • Rozlišuje vlastnosti umělého hedvábí a srovnává je s vlastnostmi hedvábí pravého	• Výroba viskóзовého, měďnatého a acetátového hedvábí • Vlastnosti vláken z přírodních polymerů	ŽP – odpovědný přístup k životnímu prostředí (negativní vliv na prostředí při výrobě chemických vláken)
• Rozeznává vzhled viskóзовého, měďnatého a acetátového hedvábí pod mikroskopem • Popíše spalovací zkoušku umělého hedvábí • Určí, které chemikálie umělé hedvábí rozkládají	• Vzhled viskóзовého, měďnatého a acetátového hedvábí pod mikroskopem • Spalování umělého hedvábí a působení chemických látek na hedvábí	
• Rozlišuje, kde je vhodné nahradit přírodní hedvábí umělým • Objasní způsob využití umělého hedvábí v praktickém životě	• Pozitivní a negativní vlastnosti vláken z přírodních polymerů • Plošné textilie vyrobené z umělého hedvábí	
• Rozliší vlákna získaná z živočišných bílkovin • Vyjmenuje vlákna získaná z rostlinných bílkovin • Stručně popíše výrobu vláken z živočišných a z rostlinných bílkovin • Popíše, kde se vlákna z živočišných a rostlinných bílkovin používají	• Vlákna z živočišných bílkovin (kaseinová, keratinová a kolagenová) • Vlákna z rostlinných bílkovin – arašídová, kukuřičná a ze sojových bobů • Lanital, fibrolan a kasein – výroba z kravského mléka • Výroba rostlinného zeinového vlákna	

	• Plošné textilie vyrobené z živočišných a rostlinných bílkovin	
• Vyjmenuje chemická vlákna ze syntetických polymerů • Určí, v které době se začala vyrábět vlákna ze syntetických polymerů	• Vlákna ze syntetických polymerů (polyamidová, polyesterová, polyvinylchloridová, polyakrylonitrilová, polyuretanová, polypropylénová, polyvinylalkoholová)	
• Popíše jednoduchý způsob výroby a výchozí suroviny, které se používají k výrobě vláken ze syntetických polymerů • Definuje kladné a záporné vlastnosti vláken ze syntetických polymerů • Určí, kdy je vhodné použít klasické vlákno a kdy vlákno syntetické	• Výroba vláken ze syntetických polymerů • Vlastnosti vláken ze syntetických polymerů • Textilie a jiné výrobky ze syntetických polymerů	
• Vysvětlí důležitost směsování vláken syntetických s přírodními textilními vlákny	• Směsování přízí pro zlepšení celkových užitných vlastností	ŽP – vliv pracovních činností na prostředí a zdraví (zlepšení kvality finálních výrobků směšováním)
• Popíše a rozdělí nepolymerní vlákna • Stručně popíše způsob výroby nepolymerních vláken • Vyjmenuje vlastnosti nepolymerních vláken	Nepolymerní vlákna • Skleněná, kovová a uhlíková vlákna • Výroba skleněných, kovových a uhlíkových vláken	
• Uvede způsob využívání skleněných, kovových a uhlíkových vláken v praktickém životě • Pojmenuje nejznámější textilii z těchto vláken	• Používání skleněných, kovových a uhlíkových vláken • Výroba brokátu	
• Z předložených vzorečků plošných textilií určí, z jakého materiálu jsou vyrobené	• Vzorky textilií vyrobených z přírodních polymerů a ze syntetických polymerů	

Dle vlastního uvážení určí, kde se dají textilie využít v běžném životě		
- Vyjmenuje, co jsou příze a rozdělí je do pěti nejdůležitějších skupin - Popíše úpravy přízí před dalším zpracováním	Příze a nitě - Druhy přízí (podle původu, vzhledu, použití, jednoduché a skané příze) - Ozdobné příze, česané a mykané příze	DS – využití digitálních nástrojů k vyhledávání informací (prezentace, edukativní videa) - rozvoj informační gramotnosti
- Určí, co jsou šicí nitě, vyšívací příze a pletací příze - Uvede, který materiál je vhodný na výrobu jednotlivých přízí	- Šicí nitě, vyšívací příze a pletací příze - Vhodný materiál určený k dané pracovní činnosti	
Rozezná nitě určené pro danou pracovní operaci	Nitě pro ruční a strojové šití, stehovací nitě, nitě na vyšívání a podkládání dírek, nitě na přišívání knoflíků, vyšívací příze a pletací příze	
Správně čte a vysvětlí údaje na cívkách nití a přízí	- Cívky nití a adjustační pásky – materiál, barva, délka, síla příze a údaje o zákrutech - Barevnice, kterou dodává výrobce	
- Popíše pracovní operaci skaní a písemně vyjádří zákrut jednoduchých a skaných přízí - Rozlišuje číslování přízí a popíše, co značí mezinárodní zkratka tex.	- Skaní přízí - Číslování přízí váhové, metrické a anglické	DS – virtuální návštěva textilní továrny, simulace výrobních procesů

6.8. Vyučovací předmět: **TECHNOLOGIE**

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 160 hodin

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět klade důraz na poskytnutí odborných vědomostí a znalostí potřebných pro zvládnutí činností v odborném výcviku při přípravě výroby tkanin a při vlastní výrobě tkanin. Jde zejména o to seznámit žáky s technologickými postupy, s nutností dodržovat tyto postupy, s vhodnými metodami práce, s funkcí a obsluhou strojů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Technologie směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali své získané dovednosti v praxi
- používali v praxi osvojené odborné názvosloví
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za výsledky své práce

Charakteristika obsahu učiva

Zaměřuje se hlavně na výrobu přízí a nití s ohledem na jejich využití v textilní výrobě dále na výrobu tkanin na ručních tkalcovských stavech a na výrobu tkanin průmyslovým způsobem. Pro oba způsoby výroby tkanin je důležitá i příprava materiálů ke tkaní a vlastní tkaní.

Strategie učiva

Předmět Technologie je vyučován v obou ročnících. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu doplněná názornými příklady. Výuka je dále vedena formou rozhovoru, skupinové a samostatné práce, exkurze dle probíraných tematických okruhů. U adekvátních témat využíváme informací z masmédií a [www. stránek](http://www.stránek)

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných informací a znalostí získaných při výkladu)
- hloubku porozumění (vlastní interpretace informací, dokládání příklady)
- aktivitu žáků při samostatné práci
- správné používání osvojených pojmů při argumentaci
- přístup k plnění školních povinností
- užívání získaných znalostí a dovedností v odborném výcviku

Vyučovací předmět Technologie se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **komunikativních** - žáci se vyjadřují v souladu s účelem a cílem komunikace, a to ve verbálním i písemném projevu, aktivně se účastní diskuzí, vyjadřují se v souladu se zásadami kultury projevu, formulují a obhajují své názory a postoje)
- **k učení** – žák zná možnost svého vzdělávání, zejména ve svém oboru
- **k řešení problémů** – žáci získávají informace k řešení problému a navrhnou způsob jeho řešení, ověřují si správnost zvoleného postupu, spolupracují při řešení s ostatními – týmová práce, využívají zkušeností a vědomostí již dříve získaných
- **digitálních** – podpora žáků v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich zpracování, třídění podle požadovaného algoritmu; posuzování důvěryhodnosti digitálních informací – ověřování z více zdrojů; ukládání a organizování své práce, výstupů na počítači i jiných úložištích; volba vhodných technologií, práce s digitálním obsahem a používání digitálních nástrojů s ohledem na probírané téma; důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického jednání; vyhledávání obrázků, které nepodléhají autorským právům
- **odborných** – žáci se zajímají o textilní výrobky dostupné na trhu práce, dbají na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Předmět Technologie napomáhá aplikaci průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- používáním vhodných názorných ukázek a podporujeme u žáků schopnost přiměřeného vyjadřování (ústního i písemného) k probraným tématům
- u žáků rozvíjíme schopnost obhajovat své názory a postoje, vyslechnout názory druhých a přiměřeně na ně reagovat, pracovat samostatně a v týmu

Člověk a svět práce

- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování o výsledcích svého vzdělávání, tak aby mohli využívat všechny osobní a odborné předpoklady v praktickém, popřípadě pracovním životě
- vyžadujeme u žáků dodržování pracovních postupů v odborném výcviku

Člověk a životní prostředí

- v rámci školy se uskutečňujeme realizaci projektu „Zdravá škola“ (podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V (podrobněji roční prováděcí plány) a ve spolupráci se SEV Ostrávek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

- Žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, informace a digitální obsah vztahující se k odbornému učivu – schémata, fotografie, prezentace, edukativní videa na YouTube a odborných webech atd. (historie výroby přízí, tkanin, předtkačnické techniky, současné pracovní operace a technologické postupy...)
- Žáci využívají digitální technologie při řešení úkolů, problémů a tvorbě vlastních digitálních výstupů – prezentace, návody, digitální návrhy). Učí se dokumentovat a sdílet výsledky své práce.
- Žáci se seznamují s používáním nástrojů umělé inteligence k vytváření obsahu k zadanému tématu, orientují se ve využívání interaktivních pracovních listů, testů a kvízů...

- Žáci se seznamují s riziky spojenými s digitálním prostředím. Učí se rozeznávat důvěryhodné zdroje. Respektuje pravidla digitální komunikace a bezpečné chování na internetu.
- Při individuální potřebě používají asistivní nástroje (hlasové zadávání, individualizace učebních materiálů – zvětšení písma...)

Informační a komunikační technologie

- vhodnou motivací podporujeme u žáků vyhledávání a následné využití informačních a komunikačních technologií při hledání informací souvisejících s trhem práce
- za pomoci kritického čtení využívají poznatků o nových technologických postupech z odborných časopisů, publikací a www stránek

Technologie – 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Přesně dodrží pokyny a předpisy BOZP • Používá základní názvosloví • Vyjmenuje jednotlivé druhy délkových a plošných textilií a uvede jejich příklady a použití	Úvod do předmětu technologie • Bezpečnost a ochrana zdraví při práci • Základní pojmy	SP – trh práce (orientace v možnostech uplatnění v rámci textilního průmyslu)
• Vysvětlí princip vzniku příze, popíše různé druhy postupů při výrobě příze (přípravné práce k předení, vlastní předení, dokončující práce) • Vyjmenuje vlastnosti nití a vláken (geometrické, mechanické, fyzikální, chemické...) • Popíše hlavní části tkalcovského stavu • Vysvětlí princip výroby tkanin, popíše postup při výrobě tkaniny, tkaninu charakterizuje (dostava, osnova, útek, střída vazby) • Rozpozná druhy plošných textilií a uvede jejich příklady • Vysvětlí postup při výrobě tkaniny na tkalcovském stavu	• Výroba přízí a nití • Výroba tkanin	ODS – osobnost a její rozvoj (podpora a spolupráce v rámci přípravy na závěrečné zkoušky; podpora vyjadřování se k danému tématu, obhájení vlastního názoru) SP – význam profesního vzdělávání (příprava na závěrečné zkoušky v rámci budoucího profesního zaměření)
• Vyjmenuje a popíše všechny potřebné operace při přípravě osnovy (soukání, snování, šlichtování, navádění, navazování, sdružování, skaní) • Přesně charakterizuje pojem soukání a vysvětlí jeho význam	Příprava nití pro tkaní • Soukání	ŽP – vztah člověka k životnímu prostředí (vliv textilních provozoven na

• Rozdělí soukací stroje • Podle obrázku popíše hlavní části soukacích strojů a uvede příklady použití v dnešní době • S pomocí obrázku rozdělí druhy cívek • Rozpozná různé druhy návínů přízí a nití, chyby v návínech a uvede příčiny vzniku • Vyjmenuje druhy uzlů a alespoň jeden umí uvázat (tkalcovský uzel) • Objasní účel snování • Vyjmenuje druhy snovadel • Přesně popíše osnovní snovadlo dle vlastního výběru • Správně uváže tkalcovský uzel, potřebný k navazování osnovní předlohy	• Snování	znečištění životného prostředí, nutná opatření v předcházení negativních vlivů na okolní přírodu)
• Přesně charakterizuje účel skaní a vysvětlí závislost mezi počtem zákrutů • Rozpozná niti jednoduché, družené, hladce i efektně skané • Objasní tvorbu zákrutů za pomoci obrázku, později i na jakékoli přízi • Přesně popíše stroj pro skaní • Vysvětlí účel šlichtování • Vyjmenuje šlichtovací prostředky a druhy šlicht • Objasní hlavní požadavky na šlichtu • Podle obrázku popíše šlichtovací stroj (bubnový) • Objasní význam navádění a navazování • Za pomoci demonstrace přesně ukáže navádění nití do tkalcovského stavu a jeho konečné navazování	• Skaní • Šlichtování • Navádění, navazování	DS – tvorba digitálního obsahu (využití poznatků o nejnovějších technologických postupech -záznam z odborné exkurze – prezentace, video...)

Technologie – 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Přesně vysvětlí, jak se zhotovuje tkanina na tkalcovském stavu, důraz bude kladen na osnovu a útek • Uvede příklady tkalcovských stavů a hlavní rozdíly mezi nimi (zaměří se na ruční tkalcovské stavy) • Přesně popíše hlavní pracovní části tkalcovského stavu a jejich funkce (dle obrázku, nebo přímo na stavu ukazuje)	Výroba tkaniny	DS – Informační a datová gramotnost – vyhledávání, třídění informací z různých digitálních zdrojů (odborná videa, schémata...)
• Dle vzoru ukáže, kde je navinuta osnova na tkalcovském stavu • Vysvětlí princip brzd na tkalcovském stavu • Přesně ukáže, kde brzdy na tkalcovském stavu leží • Objasní princip osnovních regulátorů a rozdělí je do skupin • Správně odpoví na zadané otázky o tvorbě tkaniny na tkalcovském stavu • Objasní účel odtahování tkaniny a navíjení na zbožíový vál • Určí druhy povolování osnovy	Ústrojí k napínání a povolování osnovy • Osnovní brzdy • Osnovní regulátory • Odtahování a navíjení tkaniny	-
• Přesně popíše osnovní snovadlo • Vysvětlí postup práce na osnovním snovadle • Dodržuje základní postupy před začátkem tkání, • Používá vhodný materiál pro tkání (osnova, útek) • Dbá na správně nataženou osnovu (důležitá pro kvalitu tkání)	Snování osnovy • Tkaní na rámu	ODS – komunikace (používání vhodných názorných výukových pomůcek a tím podporovat schopnost přiměřeného vyjadřování k danému tématu, obhájení vlastního názoru)

• Dodržuje zákonitosti při tkaní (tvorba prošlupu, oblouček po prohození útku, příraz....) • Adekvátně dokončí práci zavázáním konců tkaniny • Přesně popíše hřebenový stávek • Vysvětlí princip natažení osnovy • Popíše postup tkaní na hřebenovém stávku • S ohledem na konečný výrobek, navrhne pořadí barevných nití v osnově • Vysvětlí způsoby předtkalcovských technik • Vysvětlí princip tkaní a použití • Vysvětlí způsob tkaní	• Hřebenový stávek • Zapjastková technika tkaní	
• Objasní význam tapiserie • Přesně navrhne a realizuje návrh potřebný pro tkaní tapiserie • Přesně tká dle předlohy • Historicky zařadí vznik gobelínu • Přesně vysvětlí význam a tvorbu gobelínu • Vysvětlí význam použití a realizace vazby kelim • Vyjmenuje druhy kelimů • Vysvětlí, jak se tvoří různé vzory ve vazbě (čtverce, sloupečky, vlnovka...) kelim jednoduchý, dokáže je použít v praxi • Vysvětlí princip tvorby kelimu složitého (francouzská, dvojité, bulharská, norská technika), dokáže je použít v praxi • Vysvětlí postup realizace koberce za pomoci uzlů a plátňové vazby • Připraví vhodný materiál pro vázaný koberec • Vyjmenuje a zakreslí druhy uzlů	Tkaní tapiserie • Gobelín • Kelim jednoduchý a složitý • Ruční vázání koberců	DS – tvorba digitálního obsahu – návrh tapisérie pomocí grafického editoru

• Dokáže zařadit techniku do historického období • Popíše jak karetky vypadají, nebo vysvětlí na obrázku nebo přímo na karetcce • Vysvětlí postup tkání na karetkách • Objasní vzorování na karetkách	Karetková technika	
--	---------------------------	--

6.9. Vyučovací předmět:

RUČNÍ A STROJOVÉ ŠITÍ

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 160 hodin

Datum platnosti: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je poskytnout žákům ucelený soubor vědomostí, manuálních dovedností a návyků nezbytných pro jejich uplatnění v praktickém životě, popřípadě v textilní, oděvní nebo jiné rukodělné výrobě. Žáci se seznámí s běžně používanými technikami ručního, strojového šití a žehlení. Naučí se jednoduché technologické postupy včetně volby textilního materiálu.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka RSŠ směřuje k tomu, aby žáci:

- pracovali kvalitně a pečlivě
- dívali se kriticky na výsledky své práce

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP. Výuka předmětu probíhá v 1. a ve 2. ročníku. Žáci získají základní poznatky o technice ručního a strojového šití a seznámí se s bezpečností a hygienou práce. Učivo je zaměřeno na získání teoretických znalostí a praktických dovedností hotovení ručních stehů: pomocných, spojovacích, obšívacích, ozdobných, ručně vyšíváných dírek, přišívání zapínadel a všívání zdrhovadel ručně. Žáci se seznámí s historií výroby šicích strojů, naučí se rozlišovat různé typy strojů a budou procvičovat šití na základním jednohlovém šicím stroji. Ušijí vzorníky nejpoužívanějších strojových švů a součástí oděvů. Připraví žáky i na hotovení jednoduchých textilních výrobků.

Strategie výuky

Předmět Ruční a strojové šití je vyučován v obou ročnících. Výuka je vedena formou výkladu, praktického předvedení dané pracovní operace a vlastního vypracování žáky. Pro názornost jsou využívány ukázky vzorníků, obrázků, částí oděvů a textilních výrobků, kde se daná operace vyskytuje. Jsou zařazovány i odborné exkurze. Žáci jsou vedeni k samostatné práci, k trpělivosti při vypracování daného úkolu a také k práci v týmu.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- rozsah znalostí a praktických dovedností (schopnost samostatného vypracování předvedené pracovní operace, trvalost zapamatovaných informací).
- aktivitu žáků při opakování učiva
- užívání získaných znalostí a dovedností při praktickém procvičování určité pracovní operace

Vyučovací předmět Ruční a strojové šití se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **k učení** – hledá příklady z praktického života, kde může jednotlivé pracovní činnosti využít a uplatnit
- **k řešení problémů** – navrhuje různé způsoby řešení, které konzultuje s učitelem
- **personálních a sociálních** – učí se pracovat ve skupině, k osvojení praktických dovedností využívá zkušeností jiných lidí
- **k pracovnímu uplatnění** – žáci rozvíjí svůj osobní i pracovní potenciál i aktivním zájmem o novinky ve svém oboru
- **odborných** – žáci využívají získané pracovní dovednosti i v hodinách odborného výcviku
- **matematických** – žáci aplikují základní matematické postupy při řešení praktických úkolů
- **digitálních** – podpora žáků v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich zpracování, třídění podle požadovaného algoritmu; posuzování důvěryhodnosti digitálních informací – ověřování z více zdrojů; ukládání a organizování své práce, výstupů na počítači i jiných úložištích; volba vhodných technologií, práce s digitálním obsahem a používání digitálních nástrojů s ohledem na probírané téma; důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického jednání; vyhledávání obrázků, které nepodléhají autorským právům
-

Předmět Ruční a strojové šití napomáhá aplikaci průřezových témat:

Člověk a svět práce

- na základě získaných odborných znalostí a praktických dovedností žáci získají předpoklad uplatnění v praktickém životě, popřípadě i na pracovním trhu
- prostřednictvím exkurzí, výukových filmů a odborných časopisů získávají žáci reálný náhled na svůj obor

Člověk a životní prostředí

- hospodárným nakládáním s textilním materiálem – pokládání stříhových šablon při stříhání vzorníků, likvidace odpadového materiálu formou třídění odpadů si žáci upevňují své ekologické cítění ve smyslu hospodárnosti s veškerými zdroji

Člověk a digitální svět

- Žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, informace a digitální obsah vztahující se k odbornému učivu ručního a strojového šití, vyhledávají videonávody na YouTube (například tvoření stříhu, postupy při šití výrobků, obsluha šicího stroje...)
- Žáci se učí orientovat v menu a displeji šicího stroje a ovládat elektronické paměťové funkce, pracují s digitální verzí manuálu...
- Žáci využívají digitální technologie při řešení úkolů, problémů a tvorbě vlastních vzdělávacích výstupů. Učí se dokumentovat a sdílet výsledky své práce (vzorníčky, jednotlivé druhy stehů, ušité výrobky...)
- Žáci se seznamují s riziky spojenými s digitálním prostředím, zejména při online nákupu textilní přípravy. Učí se rozeznávat důvěryhodné zdroje, chránit své osobní údaje a

vyhodnocovat manipulativní praktiky, diskutují o rizicích nákupu textilu na neověřených e-shopech a sdílejí zkušenosti.

- Při individuální potřebě používají asistivních nástroje

Ruční a strojové šití – 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: S pomocí názoru vyjmenuje hlavní oblasti předmětu Ruční a strojové šití a tyto pak svými slovy objasní	- Předmět Ruční a strojové šití - Informace o předmětu	
- Vysvětlí význam BP při ručním šití a žehlení - Uvede příklady rizik na pracovišti, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci	- Organizace výuky při ručním šití - Základní ustanovení právních norem o BOZP - Hygienické zásady při pracovních činnostech - První pomoc při úrazech	SP – zákoník práce (zásady BOZP)
- Vyjmenuje pomůcky k ručnímu šití a vysvětlí správnost jejich použití - Popíše předložené pomůcky a vybere ty, které jsou nezbytné k ručnímu šití	Základní pomůcky potřebné k vytváření ručních stehů	
- Ovládá techniku ručního šití - Dodržuje správné návyky při ručním šití - Procvičuje techniku ručního šití	- Technika ručního šití (vpich, výpich, průpich) - Správné sezení u ručního šití, správné držení těla, jehly a využívání náprstku	
- Vyjmenuje skupiny ručních stehů a vysvětlí vhodnost jejich použití - Rozdělí jednotlivé stehy do skupin - Vybere jehly pro daný typ stehu	- Druhy ručních stehů, rozdělení podle způsobu využití - Stehy pomocné, spojovací, obšívací, ozdobné a klamné - Ruční jehly 00 -12	
Popíše, jaká je nejvhodnější délka návleku nitě a kdy je vhodné dělat uzlík a kdy se šije bez uzlíku a bez zapošíť	Ruční šití Technika ručního šití	
- Vytváří pomocné stehy na cvičný vzorník a vzorník do sešitu - Uvede postup při hotovení pomocných stehů - Uvede příklady z praxe, kde se s pomocnými stehy setkal	Pomocné stehy Přední a kličkovací steh, používání pomocných stehů	

• Šije spojovací stehy na cvičný vzorník a vzorník do sešitu • Popíše postup při hotovení jednotlivých spojovacích stehů • Vysvětlí, kde se s danými stehy setkal v praxi	Spojovací stehy • Steh zadní, zapošivací, skrytý zapošivací, prošivací a střídavý • Používání spojovacích stehů	
• Šije obšivací stehy na cvičný vzorník a vzorník do sešitu • Popíše, jakým způsobem se stehy tvoří • Uvede příklady z praxe, kde se s obšivacími stehy setkal	Obšivací stehy • Obnitkovací a smyčkový steh	
• Vyšívá ozdobné stehy • Popíše způsob vypracování jednotlivých ozdobných stehů • Seznámí ostatní žáky s praktickým využitím ozdobných stehů	Ozdobné stehy • Stonkový, řetízkový, křížkový a krokvičkou steh	ŽP – estetické vnímání svého okolí (vzorníček ozdobných stehů)
• Ušije souhrnný vzorník všech naučených ručních stehů	• Názorná ukázka vzorníku ručních stehů	
• Vysvětlí základní postup žehlení textilních materiálů • Předvede žehlení různých textilních materiálů	Ruční žehlení • Základní zásady při ručním žehlení	DS – kritické vyhodnocení informací - vyhledávání různých typů elektroparních žehliček
• Popíše postup hotovení ručních dírek od naznačení až po vyžehlení • Vyšívá ručně dírky smyčkovým stehem	Ruční vyšívání dírek • Ruční vyšívání dírek prádlových a s očkem	
	Přišívání zapínadel	

• Vysvětlí význam používání zapínadel, vyjmenuje druhy zapínadel • Přišívá zapínadla na vzorník	• Přišívání spínátek, háčků, oček a knoflíků	
• Zhotoví souhrnný vzorník dírek a zapínadel • Vyjmenuje suroviny, které se používají na výrobu knoflíků	• Názorná ukázka vyšitých dírek a přišitých zapínadel na textilních a oděvních výrobcích	
• Popíše technologický postup všívání zdrhovadla ručně • Objasní, na kterých textilních výrobcích se používá zdrhovadlo, používá správné názvosloví	Ruční všívání zdrhovadel • Vzorník a část textilního výrobku s všitým zdrhovadlem	
• Připraví část rozparku na tkanině • Ručně všije zdrhovadlo do rozparku včetně všech pomocných a dokončovacích prací	• Dámská sukně s ručně všitým zdrhovadlem	

Ruční a strojové šití – 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Uvede příklady rizik na pracovišti, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • Uvede základní bezpečnostní požadavky při práci na šicím stroji a dbá na jejich dodržování	• Předmět ruční a strojové šití • Základní ustanovení právních norem o BOZP • Bezpečnost technického zařízení • Hygienické zásady při pracovní činnosti	SP – zákoník práce (zásady BOZP)
• S pomocí názoru vysvětlí princip strojového šití a postup práce na základním jednojehlovém šicím stroji	Strojové šití • Základní jednojehlový šicí stroj • Model šicího stroje s jednotlivými mechanismy	DS – práce se zařízením – porozumění a orientace v menu a

		displeji elektronického šicího stroje
- Pojmenuje mechanismy a hlavní části šicího stroje a ukáže na modelu, kde jsou jednotlivé mechanismy uloženy - Popíše funkci mechanismů - Názorně předvede výměnu jehly na stroji	Mechanismy šicího stroje	
- Provádí běžnou údržbu šicího stroje - Navlékne vrchní nit a vloží cívku s pouzdem do chapače - Objasní způsob seřízení napětí vrchní nitě	Princip strojového šití	
Šije s pomocí, později samostatně na šicím stroji	Strojové švy Vzorník strojových švů	
- Vyjmenuje druhy švů a vysvětlí, kde se tyto švy používají - Na textilních výrobcích vyhledá různé typy švů	Švy hřbetové, přeplátované, obrubovací, lemovací a dotykové	
- Šije hřbetové švy na cvičný vzorník a vzorník do sešitu - Provádí mezioperační a konečné žehlení - Vysvětlí technologický postup hotovení hřbetových švů a uvede příklady praktického využití	Hřbetové švy Jednoduchý a dvojitý hřbetový šev	
- Šije přeplátované švy na cvičný vzorník a vzorník do sešitu - Provádí mezioperační a konečné žehlení	Přeplátované švy Jednoduchý a dvojitý přeplátovaný šev	

• Popíše postup hotovení přeplátovaných švů • Uvede příklady z praxe, kde se s přeplátovaným švem setkal		
• Bezpečně rozpozná druhy obruby na výrobcích • Vysvětlí postup hotovení obrubovacích švů • Šije obrubovací švy na cvičný vzorník a vzorník do sešitu • Provádí mezioperační a konečné žehlení	Obrubovací švy • Jednoduchý a podehnutý obrubovací šev	
• Lemuje cvičný vzorník a vzorník do sešitu • Popíše postup při lemování výrobků • Odliší lemovací šev od ostatních druhů švů	Lemovací švy • Jednoduchý a podehnutý lemovací šev	
• Šije dotykové švy • Popíše způsob vypracování jednotlivých dotykových švů • Seznámí ostatní žáky s praktickým využitím dotykových švů	Dotykové švy • Tři typy dotykových švů	
• Ušije vzorník všech známých druhů švů • Vysvětlí postup hotovení jednotlivých druhů švů	• Názorná ukázka strojových švů na textilních výrobcích	
• Na základě předložených návrhů si žák vybere a popíše výrobek, který ho inspiroval	Jednoduchý výrobek • Výrobek s uplatněním jednotlivých druhů švů (např. polštářek, chňapka, sedák na židli, taška, plyšové zvířátko apod.)	DS -Diagnostika a hledání řešení pomocí digitálních, online zdrojů – video návod, prezentace postupu...

• S pomocí učitele vytvoří stříhovou šablonu	• Základní střih na tašku, sedák na židli, tašku apod.	
• Vybere vhodný textilní materiál a propaří jej	• Textilní materiál podle vybraného výrobku	
• Vystřihne jednotlivé části výrobku	• Zásady střihání textilií	ŽP – udržitelný rozvoj (šetření textilním materiálem, hospodárné střihání)
• Šije textilní výrobek a problémy při šití konzultuje s učitelem	• Názorná ukázka různých typů výrobků	
• Dokončí výrobek, provede konečné žehlení a spolu s učitelem vyhodnotí kvalitu vypracování	• Pravidla a zásady při strojovém šití	

6.10. Vyučovací předmět:

VAZBY A ROZBORY TKANIN

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 80 hodin

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět má seznámit žáky se základními druhy vazeb tkanin. Žáci zde získávají vědomosti o tkalcovských vazbách a dovednosti základní vazby rozeznat.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Vazeb a rozborů tkanin směřuje k tomu, aby žáci:

- kriticky hodnotili výsledky své práce
- vážili si výsledků práce jiných lidí
- využívali získané dovednosti v běžném životě

Charakteristika obsahu učiva

Obsah předmětu vazby a rozborů tkanin se zaměřuje na:

- určování, zápis a výrobu tkanin na ručních tkalcovských stavech
- výrobu tkanin průmyslovým způsobem
- přípravu materiálů ke tkaní

Strategie výuky

Předmět Vazby a rozborů tkanin je vyučován v obou ročnících. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu doplněná názorným příkladem. Dále je volena skupinová a samostatná práce žáků, exkurze – dle probíraných tematických okruhů, využívání informací z masmédií a z www stránek

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných informací a znalostí získaných při výkladu)
- hloubku porozumění (vlastní interpretace informací, dokládání příklady)
- aktivitu žáků při samostatné práci
- správné používání osvojených pojmů při argumentaci a samostatných vystoupeních
- individuální a skupinovou činnost žáků při práci na zadaném výrobku
- přístup k plnění školních povinností

Vyučovací předmět Vazby a rozbory tkanin se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **komunikativních** - žáci se vyjadřují v souladu s účelem a cílem komunikace, a to ve verbálním i písemném projevu, aktivně se účastní diskuzí
- **k učení** – žák zná možnost svého vzdělávání, zejména ve svém oboru
- **k řešení problémů** – navrhuje různé způsoby řešení, které konzultuje s učitelem
- **personálních a sociálních** - žáci se adaptují na měnící se životní a pracovní podmínky dle svých možností a schopností, přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, odpovědně přijímají a plní svěřené úkoly
- **odborných** - žáci mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, využívají získané znalosti a dovednosti z odborného výcviku
- **matematických** - žáci aplikují základní matematické postupy při řešení praktických úkolů
- **digitálních** – podpora žáků v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich zpracování, třídění podle požadovaného algoritmu; posuzování důvěryhodnosti digitálních informací – ověřování z více zdrojů; ukládání a organizování své práce, výstupů na počítači i jiných úložištích; volba vhodných technologií, práce s digitálním obsahem a používání digitálních nástrojů s ohledem na probírané téma; důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického jednání; vyhledávání obrázků, které nepodléhají autorským právům

Předmět Vazby a rozbory tkanin napomáhá aplikaci průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- podporujeme u žáků schopnost přiměřeného vyjadřování (ústního i písemného) k probraným tématům
- u žáků rozvíjíme schopnost obhajovat své názory a postoje, vyslechnout názory druhých a přiměřeně na ně reagovat, pracovat samostatně a v týmu.

Člověk a svět práce

- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování o výsledcích svého vzdělávání, na základě odborných znalostí a praktických dovedností
- podporujeme u žáků dodržování pracovních postupů v odborném výcviku

Člověk a životní prostředí

- v rámci školy se uskutečňujeme realizaci projektu „Zdravá škola“(podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V (podrobněji roční prováděcí plány) a ve spolupráci se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

- Žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, informace a digitální obsah vztahující se k odbornému učivu o vazbách a tkaninách
- Žáci se učí orientovat v zakreslování vazeb v tabulkovém editoru či jiným vzorovacím nástrojem, pracovat s technickými vzornicemi v digitální podobě
- Žáci využívají digitální technologie při řešení úkolů, problémů a tvorbě vlastních vzdělávacích výstupů. Učí se dokumentovat a sdílet výsledky své práce (rozkreslené vzornice vazeb...)

- Žáci se seznamují s riziky spojenými s digitálním prostředím. Učí se rozeznávat důvěryhodné zdroje.
- Při individuální potřebě používají asistivní nástroje

Vazby a rozbory tkanin – 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: Žák: • Dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci • Objasní historický vývoj tkalcovství • Používá základní názvosloví (osnova, útek, dostava, střída vazby, patrona...) • Vyjmenuje jednotlivé druhy délkových a plošných textilií a uvede jejich použití	Úvod do předmětu vazby a rozbory tkanin • Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence • Základní pojmy	SP – zákoník práce (zásady BOZP)
• Charakterizuje znaky tkaniny • Vysvětlí princip tvorby tkaniny na tkalcovském stavu, popíše postup při výrobě tkaniny, tkaninu charakterizuje • Popíše vlastnosti tkanin, vyjmenuje druhy a uvede příklady • Rozdělí druhy tkanin, s ohledem na jejich použití a vlastnosti • Rozdělí druhy pletenin, s ohledem na jejich použití a vlastnosti • Vysvětlí rozdíly mezi tkaním a pletením	• Princip výroby tkanin • Rozdíl mezi tkaním a pletením	
• Přesně popíše části tkalcovského stavu a vysvětlí jeho funkci • Zakreslí základní tkalcovské vazby do technické vzornice • Rozpozná chyby v tkaninách a určí jejich příčiny vzniku • Vyjmenuje rozdíly mezi tkalcovským stavem a strojem pro tkaní	• Tvorba tkaniny na tkalcovském stavu a stroji pro tkaní	DS – zhotovování vzornic na vytváření vazeb (tabulkový editor Word)

• Vyjmenuje a vysvětlí základní pojmy potřebné k zápisu a rozpoznání vazeb • Přesně určí všechny základní vazby • Zakreslí základní vazby do technické vzornice (patrony) • Určí střidu vazby a zakreslí ji do technické vzornice • Čte vazbu podle nákresu vazebné vzornice • Rozpozná a odstraní chyby v nákresu vazby, později i v utkaném vzorku	• Základní vazby	DS – zakreslování vazných bodů do vazebních tabulek (tabulkový editor Word)
• Ukáže ve vazbě osnovní a útkový vazný bod a podle něj se bude i orientovat v dalším zápisu vazby • S pomocí, po té bez pomoci ukáže a zakreslí střidu vazby • Za pomoci rozboru zápisu vazby nebo utkaného vzorníku řekne, o jakou vazbu se jedná • Zakreslí vazbu do technické vzornice • Vyjmenuje odvozené vazby od vazby plátňové a keprové • Zapiše vzorcem základní vazby a bude v nich umět číst	• Vazba plátňová, keprová	

Vazby a rozboru tkanin – 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: • Vyjmenuje odvozené vazby a určí, čím se liší od vazby plátňové (ryps příčný, podélný, panama, nepravidelná panama)	Odvozené vazby • Odvozené vazby od vazby plátňové	

• Popíše vznik vazby, použití vazby, zakreslí ji do technické vzornice a určí střidu • Zapiše vazby vzorcem • Sám utká vzorník na tkalcovském stavu, rámečku a založí jej do portfolia		
• Vyjmenuje odvozené vazby a určí, čím se liší od vazby keprové (zesílený, lomený, hrotový, víceřádkový) • Popíše vznik vazby, použití vazby, zakreslí ji do technické vzornice a určí střidu • Zapiše vazby vzorcem • Sám utká vzorník na tkalcovském stavu, rámečku a založí jej do portfolia	• Odvozené vazby od vazby keprové	DS – zakreslování vazných bodů do vazebních tabulek (tabulkový editor Word)
• Za pomoci rozboru zápisu vazby nebo utkaného vzorníku řekne, o jakou vazbu se jedná • Ukáže ve vazbě osnovní a útkový vazný bod a podle něj se bude i orientovat v dalším zápisu vazby • S pomocí, po té bez pomoci ukáže a zakreslí střidu vazby • Zakreslí vazbu do technické vzornice • Vyjmenuje odvozené vazby od vazby atlasové • Zapiše vzorcem základní i odvozené vazby a bude v nich umět číst • Rozpozná, od jaké vazby jsou odvozené • Zakreslí vazby do technické vzornice a vysvětlí princip zápisu	• Atlasová vazba • Jiné vazby (kelim jednoduchý, složitý, složité plátno, barevné házení a snování)	

6.11. Vyučovací předmět:

ODBORNÝ VÝCVIK

Název školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13

Adresa školy: Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Název ŠVP: Tkalcovské práce

Kód a název oboru vzdělání: 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba

Celková hodinová dotace: 1280 hodin

Datum platnosti od: 1. 9. 2011

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět si klade za cíl naučit žáky vyrábět tkaniny na ručních tkalcovských stavech, vykonávat pracovní činnosti při přípravě materiálu pro tkaní a zhotovovat drobné tkalcovské výrobky z vlastnoručně utkaných tkanin. Dále má žáky naučit účelně si organizovat práci a pracoviště, formovat jejich vztah k práci a zvolenému povolání.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Odborného výcviku směřuje k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli své estetické cítění a tvořivost
- měli pozitivní vztah k práci, uvědomělou kázeň, pečlivost a trpělivost
- měli vhodnou míru sebevědomí a asertivního chování

Charakteristika obsahu učiva

Vyučovací předmět Odborný výcvik poskytuje žákům komplexní odborné vědomosti a dovednosti pro výkon pracovních činností spojených s výrobou tkanin na ručních tkalcovských stavech a zhotovováním drobných tkaných výrobků. Učí je řídit se při práci předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Žáci se naučí používat ochranné pracovní prostředky a pracovní pomůcky, obsluhovat tkalcovské stavy a zařízení a manipulovat s materiálem.

Strategie výuky

Předmět Odborný výcvik je vyučován v obou ročnících. Učivo je zpracováno rámcově bez rozvržení do jednotlivých ročníků, pořadí tematických celků není pevně stanoveno. Žáci i vyučující postupují od jednoduchých pracovních operací ke složitějším, od jednoduchých výrobků ke složitějším. Je třeba učivo koordinovat s učivem teoretických odborných předmětů a navazovat na vědomosti získané v těchto předmětech tak, aby celkové rozvržení tvořilo logický systém.

Výuka je koncipována především jako samostatná práce navazující na výklad s názornými příklady. Vzhled do praxe se uskutečňuje prostřednictvím exkurzí zaměřených tematicky dle právě probíraného učiva. K čerpání informací a jako zdroj inspirace lze při výuce využívat internetu a doplňující odborné literatury.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných informací a odborných dovedností)

- hloubku porozumění (vlastní interpretace informací, dokládání příklady)
- aktivitu žáků při samostatné práci
- užívání získaných znalostí a dovedností
- propracování – důslednost, dokončení námětu, dotažení do detailů, úplnost řešení
- originalitu, kreativitu – vytvoření neobvyklého, netradičního, zajímavého návrhu, způsobu zhotovení výrobku (něčeho, co nemá nikdo jiný)

Vyučovací předmět Odborný výcvik se podílí zejména na rozvíjení kompetencí:

- **odborných:**
 - a/ provádět pomocné, přípravné, obslužné a manipulační práce**
 - orientovat se v jednotlivých druzích textilních nebo oděvních materiálů, jejich vlastnostech a použití
 - dodržovat stanovené pracovní postupy při tkání
 - vykonávat ručně a strojně ruční práce při výrobě textilií, tkát na různých tkalcovských stavech
 - vykonávat jednoduché operace při zhotovování oděvů nebo jiných šitých výrobků
 - organizovat si účelně práci a na pracovišti udržovat pořádek a čistotu
 - b/ dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**
 - osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti
 - být vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při úrazu a snažit se poskytnout první pomoc
 - c/ usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb**
 - d/ jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje**
- **k řešení problémů** - porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému; volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **personálních a sociálních** - využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí; přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- **k pracovnímu uplatnění** - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- **matematických** - aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů
- **digitálních** – podpora žáků v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich zpracování, třídění podle požadovaného algoritmu; posuzování důvěryhodnosti digitálních informací – ověřování z více zdrojů; ukládání a organizování své práce, výstupů na počítači i jiných úložištích; volba vhodných technologií, práce s digitálním obsahem a používání digitálních nástrojů s ohledem na procvičované dovednosti; důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického jednání
- **občanských a kulturního povědomí** – v rámci řemesla poznávat tradice a hodnoty svého národa

Předmět Odborný výcvik napomáhá aplikaci průřezových témat:

Člověk a svět práce

- diskuzemi o možnostech pracovního uplatnění (zaměstnanec tkalcovské či chráněné dílny, soukromé podnikání, domácí výroba jako přivýdělek - výhody a nevýhody),

návštěvou Úřadu práce a odbornými exkurzemi připravujeme žáky řešit základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení)

- připravujeme žáky ke vstupu na trh práce – formy prezentace vlastních znalostí a dovedností, katalog výrobků

Člověk a životní prostředí

- se uskutečňuje realizací projektu „Zdravá škola“(podrobněji viz Rámcový program na čtyřleté období a roční prováděcí plány), environmentální výchovy – zapojení školy do sítě M.R.K.E.V. (podrobněji roční prováděcí plány) a ve spolupráci se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí

Člověk a digitální svět

- Žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, informace a digitální obsah vztahující se k učivu odborného výcviku, vyhledají náměty, videonávody na YouTube (například postup tkaní na konkrétním tkacím zařízení, dokončovací práce na výrobku, střih a postup šití výrobku z utkané metráže...)
- Žáci se učí orientovat v menu a displeji elektronického šicího stroje...
- Učí se dokumentovat a sdílet výsledky své práce, zpracovávat projekty tkaných výrobků v digitální podobě (návrh, popis, fotografie, vede si své portfolio...); vytváří digitální záznam exkurzí...
- Žáci se seznamují s riziky spojenými s digitálním prostředím, zejména při online nákupu textilní přípravy. Učí se rozeznávat důvěryhodné zdroje, chránit své osobní údaje a vyhodnocovat manipulativní praktiky, diskutují o rizicích nákupu textilu na neověřených e-shopech a sdílejí zkušenosti.

Odborný výcvik – 1. a 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Předpokládáme, že žák: - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - při obsluze, běžné údržbě a čištění tkalcovských stavů a dalších zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - je schopen poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence - pracovně-právní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení	SP – zákoník práce – BOZP (práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele)
- orientuje se v základních tkalcovských pojmech - pracuje se vzorci vazeb, zakreslí a rozkreslí střihu vazby - vytvoří návrh výrobku a zpracuje jeho technický popis - dodržuje technologický postup při výrobě tkaniny - tká dle zadaného technického popisu	Textilní technologie technologické postupy výroby textilií	DS – využití vhodného grafického editoru k vytvoření vazebních tabulek
- vyjmenuje a pojmenuje běžně používané tkalcovské stavy, rámy a další pomůcky v tkalcovnách, vysvětlí účel jejich použití a popíše funkci hlavních částí a mechanismů - ovládá obsluhu ručního tkalcovského stavu - kontroluje a posuzuje funkčnost tkalcovských stavů, rámu a dalších pomůcek - provádí základní výpočty pro výrobu tkaniny	Stroje a zařízení pro výrobu textilií - textilní stroje a zařízení - péče o textilní stroje a zařízení	
	Výroba textilií přípravné práce pro tkaní	

• samostatně nasnová potřebný počet nití v potřebné délce • používá malé i velké snovadlo • navine osnovu na osnovní vál • samostatně navede a napne osnovu do rámu a do tkalcovského stavu dle zadaného návodu • používá tkalcovský uzel • připraví si útek dle barevného návrhu na výrobek – navine jehlu nebo připraví smotky (dle druhu výrobku) • dle potřeby nadruží útek z více nití • třídí a ukládá materiál dle druhu a barev • chápe princip tkaní na kolíkovém stavu a tká výrobky menších rozměrů • tká na dvoulistém a čtyřlistém (příp. i vícelistém) tkalcovském stavu ve vazbě plátnové, keprové, rypsové a jejich odvozeninách • užívá kelimového vzorování při tkaní koberců i menších výrobků • navrhne a utká gobelín, tapiserii nebo jinou netradiční textili • zvládá základy předtkalcovských technik – tkaní na hřebenovém a stuhovém stávku, zapiastky, krosienky, tkaní na karetkách • provádí dokončovací práce – zatkávka, sejmutí ze stavu, uzlování, vázání třásní	• tkaní na kolíkovém stavu • tkaní na tkalcovském stavu • tkaní na rámu, modle • předtkalcovské techniky	SP – charakteristické znaky práce (pracoviště - příprava a úklid pracoviště) DS – Tvorba digitálního obsahu vlastního výstupu – postup výroby zadaného výrobku (prezentace, video) SP – charakteristické znaky práce (pracovní činnosti - zvládnutí technologického postupu v určitém tempu a produktivitě při zhotovování výrobků na jednotlivých tkacích zařízeních ...) ŽP – vliv prostředí na lidské zdraví

• dodržuje zásady ekonomické výroby a organizuje si práci účelně • formou exkurzí je seznámen s výrobními procesy v tkalcovském provozu a průmyslové výrobě	Organizace pracoviště a provozu textilní výroby • organizace pracoviště • exkurze - výrobní procesy v textilní výrobě - práce s dokumentací, evidence výroby	SP – charakteristické znaky práce (pracoviště -návštěva reálného pracoviště tkalcovny ...; v rámci výstav možnost shlédnout a ohodnotit kvalitu práce jiných; prezentace vlastních výrobků v rámci výstav)
• naměří, zakreslí a ustříhne díly pro šití výrobků z vlastnoručně utkaných tkanin	Stříhání materiálu • příprava stříhových dílů	
• ovládá techniku ručního šití, používá adekvátní pracovní pomůcky • ručně šije při dokončování výrobků	Ruční šití • technika ručního šití	
• šije na strojích při zhotovování a dokončování jednodušších druhů šitých výrobků z vlastnoručně utkaných tkanin • uplatňuje ergonomické návyky při šití: držení těla, ekonomičnost pohybů	Strojové šití • obsluha a údržba šicího stroje • základní stehy	
• ovládá techniku ručního žehlení, volí vhodné postupy žehlení podle zpracovávaného materiálu v předvýrobním, výrobním a konečném žehlení • vysvětlí postup žehlení pro konkrétní šitý výrobek	Tvarování šitých výrobků žehlením • žehlení textilních materiálů	
• manipuluje s textilními materiály a drobnou přípravou	Výroba oděvů a kusových výrobků a jejich částí • výrobní proces, technologické postupy	

• podle konkrétních pracovních postupů hotoví šité výrobky a jejich části		DS – kritické myšlení, hledání řešení pomocí digitálních zdrojů ke zpracování zvoleného projektu
---	--	--

7. Organizační, personální a materiální podmínky

Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno v denní formě jako dvouleté. Vzdelávání probíhá v každém ročníku vždy v rozsahu stanoveném učebním plánem.

Teoretická výuka i odborný výcvik jsou realizovány v rámci systému vyučovacích hodin (přičemž délka vyučovací hodiny odborného výcviku je 60 minut) a jsou umístěny do učeben nebo odborných učeben.

Základním dokumentem, který upravuje pravidla chování žáků v průběhu vyučování a vymezuje práva a povinnosti žáků je Školní řád. Se Školním řádem mají povinnost seznámit se a řídit se jím všichni pedagogičtí pracovníci a žáci. Seznámení žáků se Školním řádem probíhá každý rok první vyučovací den školního roku a záznam o poučení je uveden v třídní knize.

Výuka je doplněna souborem odborných exkurzí, besed, koncertů a dalších aktivit, které obohacují běžnou výuku o praktické činnosti, zprostředkovávají poznávání reality a přinášejí žákům odborné i umělecké zážitky, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů.

Na naší škole je od roku 2006 realizován projekt Zdravá škola. Naplňováním daného programu se život ve škole zaměřuje na výchovu ke zdravému životnímu stylu a ochranu životního prostředí. V rámci toho se každoročně uskutečňuje řada aktivit z následujících oblastí:

- **prezentace zdravé výživy** - výstavy v prostorách školy s výrobky žáků a ochutnávkou zdravých pokrmů, účast na Dni zdraví ve Velkém Meziříčí s prezentací zdravých pokrmů, týden zdravých svačinek v rámci Světového dne výživy, ...
- **sportovní aktivity** – různé sportovní soutěže organizované v rámci školy nebo ve spolupráci se školami v regionu, turistické jednodenní nebo vícedenní výlety, ...
- **zdravé učení** - školní a třídní projekty, pořádání exkurzí, zavádění nových metod do výuky, podpora zájmové činnosti žáků (zájmové kroužky – dle aktuální nabídky školy a zájmu žáků – např. pěvecký, zdravé vaření, výtvarně keramický, ...)
- **programy uskutečňované v rámci prevence rizikového chování** – většinou zabezpečovány integrací vhodných témat do hodin Občanské výchovy, případně celodenními akcemi věnovanými konkrétním tematickým okruhům z oblasti prevence sociálně patologických jevů
- **aktivity konané v rámci ochrany životního prostředí** – třídění a sběr druhotných surovin, zapojení školy do sítě M.R.K.E.V, spolupráce se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí
- **prezentace školy** – účast žáků na různých soutěžích, pořádání výstav nebo spoluúčast na výstavách

Veškeré aktivity školy jsou prezentovány na pravidelně konaných dnech otevřených dveří, na nichž se žáci rovněž organizačně podílejí a významně tak rozvíjejí svoje komunikační schopnosti a pracovní kompetence.

Personální zabezpečení vzdělávání

Vzdělávání ve všech předmětech je zajištěno kvalifikovanými vyučujícími, kteří splňují všechny odborné požadavky kladené na pedagogické pracovníky daného učebního oboru. Jedná se převážně o zkušené pedagogické pracovníky s mnohaletou praxí, kteří se zúčastňují dalšího vzdělávání pro učitele, probíhající formou různých kurzů, školení a seminářů zahrnující nejnovější pedagogickou a odbornou tematiku.

Většina pedagogických pracovníků má zakončeno studium speciální pedagogiky a je připravena pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Odborný výcvik probíhá pod vedením učitelů odborného výcviku v učebnách vybavených pro tkaní.

Součástí školy (odloučené pracoviště) je speciálně pedagogické centrum, jehož služeb využívají žáci i pedagogičtí pracovníci školy.

Na škole pracuje výchovný poradce, školní metodik prevence, koordinátor environmentální výchovy a koordinátor a metodik informačních a komunikačních technologií..

Materiální zabezpečení vzdělávání (vybavení školy)

a/ prostorové:

- celkem 4 třídy, umístěny ve čtyřech pavilonech, které jsou vzájemně propojeny (z toho 3 třídy mají venkovní terasu, kde mohou žáci za příznivého počasí trávit přestávky, jsou zde realizovány i Tv chvilky); všechny třídy jsou kmenové, z toho jedna je vybavena jako učebna odborného výcviku
- psychorelaxační místnost s využitím metody snoezelen; zároveň místnost slouží i pro individuální výuku
- moderně vybavená počítačová učebna
- školní dílna a kuchyňka
- místnost pro cvičení
- jídelna a společenská místnost (využívány pro pořádání společných akcí celé školy, pro setkávání s rodiči, ...)
- menší školní pozemek
- venkovní bazén DS Březejc (využíván školou)
- bezbariérové venkovní prostory areálu – pro sportovní a pohybové aktivity žáků (např. stůl pro stolní tenis, dřevěné průlezk, ...)

b/ materiální:

- ve třídách jsou jednomístné výškově nastavitelné žákovské lavice – jejich uspořádání lze měnit podle potřeby a charakteru výuky
- v učebnách určených pro výuku odborného výcviku jsou umístěny:
 - tkalcovské stavy a pomůcky potřebné při výuce tkaní - jedná se především o kolíkové stavy, tkací rámečky, dvoulistové a čtyřlistové stolní stavy, podnožkový stav, osnovní snovadlo.
 - pro další zpracování utkaných textilií je využíván šicí stroj, žehlička a žehlicí prkno.
 - ostatní drobné pomůcky a spotřební materiál jsou doplňovány a obnovovány dle aktuální situace a potřeby.

- dobré vybavení učebnicemi, odbornou literaturou, výukovým software (průběžně doplňováno)
- pro další studium a práci pedagogů k dispozici učitelská knihovna (průběžně doplňována)

c/ technické:

- využívání informačních a komunikačních technologií – počítač v každé třídě, v počítačové učebně ...
- počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet
- interaktivní tabule
- vlastní auto vybavené pro dopravu dětí s tělesným postižením včetně možnosti ukotvení vozíků

d/ hygienické:

- dodržování pitného režimu ve třídách
- využívání odpočinkového prostoru ve třídách, venkovních teras pro relaxaci žáků
- kvalitní sociální zázemí DS Březejc (využíváno i školou)

8. Spolupráce se sociálními partnery

Základní a Střední škola Březejc se nachází v prostorách, které jsou majetkem Ústavu sociální péče pro tělesně postiženou mládež v Brně, kde jsou ubytováni žáci školy ze vzdálenějších míst. Z toho vyplývá úzká spolupráce školy s ústavem, který žákům poskytuje kromě ubytování i veškeré další služby, zejména celodenní stravování, rehabilitaci i lékařskou péči i mimoškolní aktivity.

Dalšími subjekty spolupráce školy jsou:

- školská poradenská zařízení – SPC, případně PP
- organizace z Velkého Meziříčí spolupracující se školou při pořádání výstav (Knihovna ve Velkém Meziříčí, Jupiter Club, Svaz žen)
- školy z nejbližšího regionu
- sponzoři školy

Škola zajišťuje pro žáky tkalcovského oboru odborné exkurze. Mezi pravidelně navštěvované patří:

- Umělecká tkalcovna pana Kubáka ve Strmilově
- Dílna gobelínů a tapisérií v Jindřichově Hradci
- Provaznické muzeum v Deštné
- Dekora ve Ždírci nad Doubravou